

www.e-rara.ch

**Edouardi Kellaei Angli tractatus duo egregii de lapide
philosophorum, una cum theatro astronomiae terrestri ...**

Kelley, Edward

Hamburgi, 1676

Stiftung der Werke von C.G.Jung, Zürich

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-5293>

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

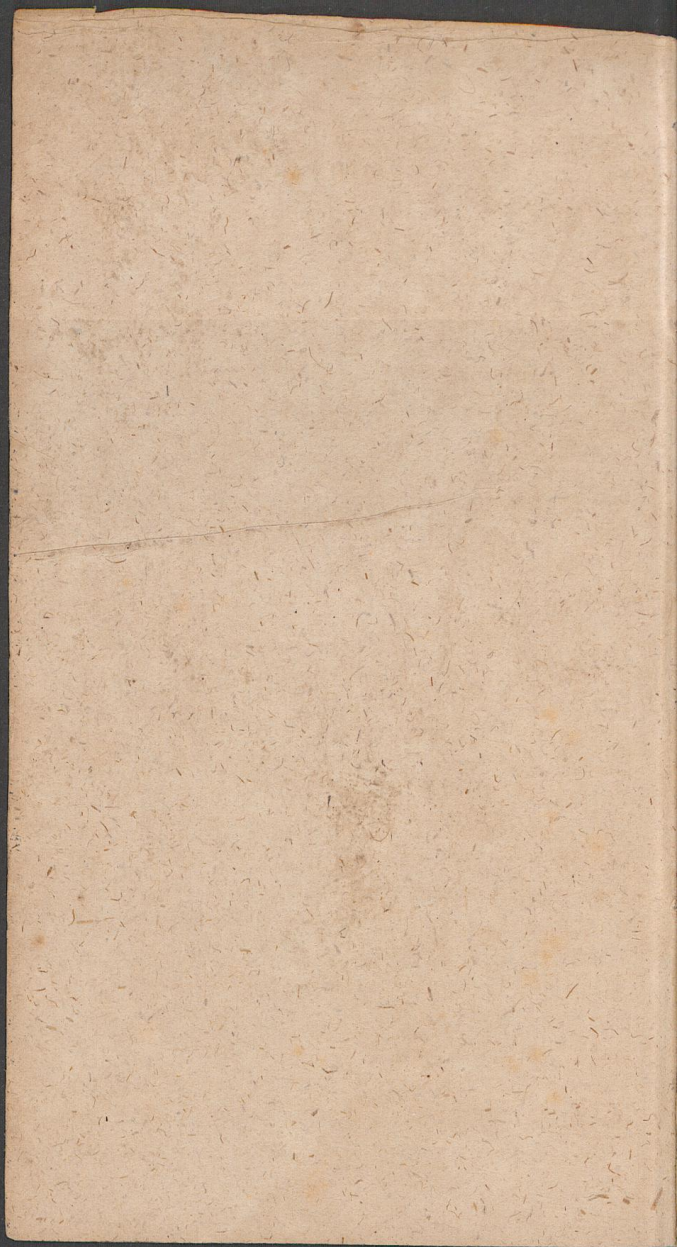
CD 212

Z. Fr. 95.-

92
EDOUARDI KELLÆI
ANGLI
TRACTATUS DUO
EGREGII,
DE
LAPIDE
PHILOSOPHO-
RUM,
UNA CUM
THEATRO ASTRO-
NOMIÆ
TERRESTRI,
Cum Figuris,
In gratiam filiorum Hermetis
Nunc primum in lucem editi,
Curante
L. M. C.

HAMBURGI.
Apud GOTHOFRIEDUM SCHULTZEN,
ANNO M DC. LXXVI.

POTENTISSIMO ROMANORUM
IMPERATORI,

RUDOLPHO II.

HUNGARIÆ ET BO-

HEMIÆ REGI &c. DOMINO

suo Clementissimo &c. hunc Li-

brum dedicat

EDOUARDUS KELLÆUS.

UAMVIS corpus catenis & car-
cere afflictum secundâ jam
in Bohemia vice fuerit, quod
mihi quidem nullibi per or-
bem terrarum contigit aliâs,
tamen animus ille meus
semper liberrimus sese in illo Philosophiæ ge-
nere exercuit hactenus, quod dum ab impro-
bis ac ineptis sperni, tamen à prudentibus lau-
dari & admirari soleat. Quin imò & in pro-
verbiis est, non nisi fatui & Jurisperiti Chimiæ
osores, contemptoresque existunt. Porro uti
magnis laboribus, expensis ac diuturna qua-
dam solitudine hucusque per triennium co-
natus fuerim Majestati Suæ ea efficere, quæ
aliquid sibi commodi, multum autem volupta-
tis veræ afferre poterant: sic etiam in
captivitate constitutus (& quodammodo à
suâ Majestate ad hoc infortunium vocatus)
otiosus esse omnino nequeo. Scripsi itaque in-

terim, quæ animum Imperatorium suum ad veritatem Philosophiæ antiquioris amplectendam dirigerent, adeo, ut inde tanquam à cello aliquo monte, frugifera quæ sint, à sterilibus contemplari ac distinguere possit. Quæ quidē nostræ rationes ipsi si displicuerint, sciat se longissimè ab hujus negotii errare scopo, sumptus etiā, tempus, laborē & expectationē omninò perdere. Ego verò qui diversas Musas familiares hucusq; habuerim hoc deniq; unū didici, nil veritate antiquius, nil præstabilius, nil denique optabilius, quam qui neglexerit, non nisi in umbris miserrimè deget: sed moris erat, eritque ad sæculi hujus finem, Barrabam dimittere, Christum autem crucifigere; hoc ego in me expertus sum, bonique consulo. Spero tamen vitam morésque meos ita posteritati innoturos, ut inter illos habear, qui multas ob veritatem injurias passi semper fuerint. Cæterum certitudinem præsentis huius libri nulla abolebit vetustas, quem si Majestas sua per otium legere dignabitur, faciliè cognoscet memoriam nostram haud parum his rebus esse assuetam.

1. Omnes qui rectè & prudenter sunt Philosophati, res omnes ad certas suas origines & principia duxere, eas nempe, quæ in triplici illâ naturæ distinctione complectuntur: animalibus etenim generationem tribuerunt ex quadam masculi & foeminæ coitione. Vegetabilibus ex certo ac innato suo semine. Mineralibus

bus terram & aquam viscosam principium dederunt.

2. In hac autem generali distinctione statuendum, omnes res inferiores, quæ certo aliquo nomine gaudent, quæq; species aut individuum dici possint, esse hac lege complexas, ut quodlibet ad suum genus referatur, & per consequens ad certa sua principia.

3. Propterea si animal fuerit, illud ex coitione erit: si vegetabile, ex semine suo: si minerali, ex coitione, vel potius commixtione, terræ & aquæ ejus generis.

4. Hinc liquet, certam naturæ legem his tribui, ad quam necessitate infallibili referenda sunt.

5. Sequitur igitur animalia, quod ad originem suam attinet, à vegetabilibus & mineralibus discrepare; quod etiam vice versa de vegetalibus ab animalibus & mineralibus: eodumq; modo de mineralibus à duobus aliis diversis & discrepantibus, etiam est intelligendū.

6. His tamen principiis una eademq; materia universalis & communis est, quæ chaos dicitur.

7. Chaos, quod aliàs confusio, longissimè patens, continet in se elementa rerum, quæ quatuor sunt, ignis, aër, aqua, terra, quarum mixtura ac motione formæ rerum omnium sublunarium suis insinuantur subjectis.

8. Hæc itaq; elementa gaudent quatuor qualitatibus, caliditate, frigiditate, humidita-

te & siccitate. Prima tribuitur igni, secunda aquæ, tertia aëri, quarta terræ.

9. Per has qualitates fit actio & passio inter ipsa elementa & per consequens motus.

10. Hinc dicitur elementa inter sese agere & pati unà, atque nomina sortiri activorum & passivorum.

11. Activa elementa pronunciamus ea esse, quæ informant passiva charactere aut specie aliqua pro motus sui latitudine in composito quolibet: Hæc ignem & aquam ponimus.

12. Passiva elementa sunt, quæ qualitate ad quietem tendentia sua sese cuilibet impressioni dictorum activorum subiciunt: Hæc autem sunt terra & aër.

13. Eadem quoque elementa numero suo quaternario, præter agendi & patiendi facultatem, motum etiam secundum prius & posterius obtinent.

14. Prius & posterius hoc loco dupliciter sumuntur, primò ex ratione & positione totius Sphæræ, secundò pro præstantia subsequenter sui finis in omnibus.

15. In Sphæræ locatione, quod grave est, deorsum, quod leve est, sursum tendit: quæ mediocris naturæ fuerint, intermedium locum obtinent.

16. Hac ratione comparatione facta inter passiva elementa terra aëri præfertur, quoniam quiete magis gaudet; quod enim à motu magis differt, hoc semper facilius pati dicitur.

17. De præstantiâ autem finis in rebus dicemus.

cendum est, respicere perfectionem & imperfectionem; hoc modo præstat naturum immaturo: sed maturitas infertur tantummodo à caliditate proprietate ignis. Pæfertur igitur activitas ignis in elementis agentibus.

18. His consideratis inter parva elementa quod maximè patitur antecedi aliud, id est, citius vel prius patitur, unde in composito quolibet terra primum subjicitur passioni, postmodum aër.

19. Simili modo in omni composito elementum perficiens postremum in actu est: fit enim transitus ab immaturo ad naturum.

20. Cum verò caliditas sit author maturitatis, etiam & immaturitas à frigiditate erit.

21. Patet itaque quod elementa, in ipso Chao principia animalium, vegetabilium & mineralium remota, motum incipiunt agendo per aquam & ignem: patiundo per terram & aërem, quorum aqua ipsa agens in terram eandem in naturam suam transfert, simili etiam modo ignis calefaciens aërem eundem suum facit.

22. Cum autem omnis actio tribuitur masculo, passio verò foeminæ, dicta elementa propter suam actionem ac passionem masculina & foeminina dicuntur.

23. Itaque omne compositum dictæ triplicis scalæ, animalium nempe, vegetabilium & mineralium, in quantum terra & aër foemina erit, ratione autem ignis & aquæ masculus dicetur.

24. Quoniam verò, quod tantummodo

densum fuer, subicitur sensui: igitur ignis & aër naturâ tñues in rebus elementatis cerni minimè queit.

25. Hin duo sese nobis elementa manifesta dant, aqua nimirum & terra, quorum dicta terra latilulum ignis, aliud domicilium aëris erit.

26. His duobus principiis natura tanquam in remoto res omnes inferiores limitavit, quæ Philosophi patim in doctrina sua pro masculo & foeminâ posierunt.

27. Dum igitur quæritur, quanam vegetabilium prima materia sit, respondendum est, aquam & terram in semine latentem suo, in quo plus inerit aquæ quàm terræ.

28. Eodem modo de animalibus dicemus, rerum materiam primam spermata esse masculi ac foeminæ in inum concurrentia, in quibus maxima pars humidi, minima verò sicci fuerit.

29. De mineralium etiam exordio pronuntiandum est, quandam aquam viscosam esse duplici conjunctam terrâ, quam dicemus impuram & puram.

30. Impura terra dicitur Sulphur combustibile omnē fusionem impediens ac aquam sibi adjunctam superficialibus informans; sicut patet in minoribus mineralibus, marcasitis, nempe, magnesiâ, Antimonio & cæteris.

31. Pura terra dicitur, quæ ita per minima connectitur dictæ suæ aquæ, ut nullâ ignis violentia

lencia separari queat, quin vel ambo ab eâdem
avolent, vel in eâdem permaneant.

32. Ex tali aqua viscosa & fusibili teria,
vel sulphure, componitur illud, quod argen-
tum vivum dicitur, prima nimirum metallo-
rum materia.

33. Metalla itaq; nil aliud sunt, quam Mer-
curius diversâ caloris actione digestus.

34. Diversa hæc actio caloris causat in
composito metallico maturitatem & immatu-
ritatem.

35. Maturum illud dicimus, quod pervene-
rit ad actiones & facultates ignis secundum
magis vel minus, quod tribuimus auro.

36. Immaturum est, quod terminatur in
elemento aquæ, nunquam sustinens & notum
dicti præcipui agentis, id est, ignis, cuius ge-
neris sunt plumbum, stannum, cuprum, fer-
rum & argentum.

37. Unicum est igitur metallum absolutâ
gaudens maturitate, ac propterea perfectione,
nempe aurum, quod propterea corpus mascu-
linum perfectum dicitur.

38. Cætera verò terminantur in immatu-
ritate, & per consequens in imperfectio-
ne.

39. Ubi verò postremus immaturitatis ter-
minus fuerit, ibi principium maturitatis
erit; finis enim prioris est principium poste-
rioris.

40. Argentum autem cum terminetur mi-
nus in aquatica immaturitate, quam reliqua
metalla, habetur aliqua ex parte impurum, sed

tamen habituatum, id est, cujus aqua induta
 sit habitu terræ suæ congelativo, tendens ad
 perfectionem.

41. Hic itaque habitus in causa est, quod di-
 ctum argentum passim à Philosophis nuncu-
 patur corpus foemininum perfectum.

42. De reliquis metallis intelligendum est,
 eadem differre in sua imperfectione, secundum
 quod magis minúsve in dictâ imaturitate ter-
 minantur; afficiuntur tamen omnia dispositio-
 ne quadam ad perfectionem, careant licet ha-
 bitu dictæ terræ suæ congelativo.

43. Vis autem illa congelativa est effectus
 frigiditatis terrestris adæquatus propriæ suæ
 humiditati, causans fixationem in materiâ flu-
 xibili.

44. Sed minora metalla in suâ fusionem non
 persistunt in igne violento, comburuntur
 enim, & propterea carent virtute illâ conge-
 lativa perfectâ. Quod autem in frigido con-
 gelantur redeuntque in solidam massam, hoc
 fit propter dispersionem præfatæ terrestris di-
 spositionis in eisdem.

45. His igitur collectis sequitur aquam vi-
 scosam subtili vel puræ suæ conjunctam terræ
 argento vivo pro ratione diversæ dictæ dispo-
 sitionis ac acquisiti cujusdâ etiam illius conge-
 lationis habitus, (unâ etiam calore mediante
 naturali) diversa oriuntur metalla, quorum
 duo perfectâ dicuntur, argentum scilicet &
 aurum, cætera denique pro imperfectis ha-
 bentur.

46. Itaque, qui in aliquo velit naturam imitari, quocunque in genere fuerit, necesse est, duo sibi perpetuò proponat: primum, ut materiam eandem, quâ natura utitur ad consimilem finem, sumat. Secundum, ut actiones omnes circa rei susceptæ dispositionem, vel tales, vel consimiles planè sint. Nam natura naturâ lætatur, & natura naturâ emendatur.

47. Hinc error illorum patet, qui medicinam ad tingenda metalla ex animalibus aut vegetabilibus elicere conantur. Nam cum tingens ac tinctum unius radicis ac generis esse debeat, eaque quæ subjiciuntur lapidi Philosophico, in ipsa projectione, metalla imperfecta fuerint, necesse est, ut & dictus pulvis lapidis in radice sua Mercurius sit. Nam ut Exercitatio in codice veritatis primo capite docet: Lapis Philosophicus est materia metallica convertens substantias & formas metallorum imperfectorum; hanc autem conversionem non fieri nisi per suum simile, jam dudum est ab omnibus Philosophis conclamatum.

48. Ut autem argentum vivum, quod aliàs Mercurium dicunt, primam materiam metallorum esse probem, sententias quorundam Philosophorum adjicere conabor.

Prima itaque Exercitatio in Turbam capite primo dicit: Consideratione itaque Philosophorum omnium, Mercurius principium est omnium metallorum,

Eadem etiam paulo post: Et sicut caro generatur

neratur ex sanguine coagulato ; ita & aurum generatur ex Mercurio coagulato.

Eadem etiam sub finem capitis : Et omnia corpora metallica sunt Mercurius , tam pura, quàm impura, quia sunt ex eo generata.

Arnoldus etiam ad Regem Arragoniæ sic scribit: Nunc autem scire te volo, quod materia omnium metallorum & eorum sperma est Mercurius, decoctus & inspissatus in ventre terræ, calore sulphureo decoquente, & secundum varietatem sulphuris & ipsius multitudinem in terra diversa metalla generantur; semper tamen eorum materia est una & eadem essentialiter, solo tantum differunt accidente, scilicet decoctione majori aut minori, adurente vel non adurente, seu comparatis: & in hoc omnes Philosophi conveniunt. Et adhuc tibi, charissime fili, clariùs demonstrabo. Certum enim est, quod omnis res est ex eo, vel de eo, in quod resolvitur, super quod ponam tibi exemplum: Glacies vel nix commutatur in aquam mediante calore: ergo prius fuit aqua, quàm nix vel glacies. Sed omnia metalla convertuntur in argentum vivum: ergò prius fuerunt quàm argentum vivum.

Ejus sententiæ est & Trevisanus in libro suo de transmutatione metallorum, dicens: similiter argentum vivum est omnium metallorum materia, & est veluti aqua, propter homogeneitatem, quam habet cum vegetabilibus & animalibus, & recipit virtutem eorum, quæ sibi in decoctione adhærent. Idem etiam Trevisanus

nus paulo post: Aurum, inquit, non est aliud quam argentum vivum, vi sulphuris sui congelatum.

Et in alio loco sic scribit: differt ergo solvere à solvendo proportionē & digestionē, & materia, quia præter ullam admixtionē in natura hoc formavit ex illo, quemadmodum natura mirabiliter ex argento vivo aurum etiam simpliciter procreat.

Idem adhuc Trevisanus: Nam cū Philosophicè credendum sit, aurum nil aliud esse quàm argentum vivum anatizatum, id est, æqualiter digestum in visceribus terræ mineralis, & hujuscemodi Philosophi significarunt fieri ex contactu Sulphuris coagulantis ipsum Mercurium, & ex causa operis ejus, hoc est, ex argento vivo calore proportionali ipsum digerente & inspissante, & adjecit postea unde Philosophi dixerunt, aurum nil aliud esse nisi maturum argentum vivum.

Audiamus porrò & alios authores. Clangor buccinæ sic cecinit: Extrahe ergo argentum vivum tam à corporibus &c. habebis argentum vivum & Sulphur de illa materia super terram, de qua aurum & argentum est in terra.

Item semita semitæ, capite primo: Revelante pater, pias aures inclina & intellige, quòd argentum vivum est sperma omnium metallorum, decoctum & imperfectum in ventre terræ calore sulphureo, & secundum varietatem

tatem sulphuream ipsius metalla in terrâ generantur diversa.

In eodem libro etiam sic habetur: Sed omnia metalla in terra generantur in Mercurium, ergo iste Mercurius est prima materia metallorum.

His ad stipulatur Avicenna capite tertio, dicens: Certum est omnem rem esse ex eo, in quod resolvitur; nam gelu convertitur in aquam, calore mediante, clarum est ergo illud prius fuisse aquam, quàm glaciem. Omnia vero metalla ex Mercurio sunt generata, ideo ipsa in ipsum resolvuntur.

Clangor Buccinæ etiam: Omne corpus passibile reducetur ad sui primam materiam per operationes suæ naturæ contrarias. Quod, prima materia est argentum vivum, cum ipsum sit Oleum omnium liquabilem & ductibilem.

In libro, qui intitulatur correctio fatuorum, capite tertio, id ipsum dicitur: Rerum omnium liquabilem natura ex argento vivo est, & sui substantia, eò quòd propter idem argentum vivum coagulatur ex vapore sine calore sulphuris, albi vel rubei, non urentis.

Autor de arte Chimica, capite primo: Omnium rectè philosophantium eadem est opinio atque sententia, cuncta metalla vapore sulphuris ac argenti vivi generari.

Similiter in illa Tuba Philosophica habetur: Certum est enim, quòd omnis res est de eo, & ex eo, in quod resolvitur. Sed omnia metalla

redu-

reducuntur ad argenteitatem vivam : ergo fuerunt argentum vivum.

Potui certè, si operæ pretium foret, ex Philosophorum libris in hoc argumentum centena recensere loca, sed cum nil hoc ipso magis sit hominibus in hoc genere studii exercitatis perspectum, hæc ad propositum nostrum roborandum sufficient satis.

Quin imò errant plurimi multiq; ad hodiernum usque diem hallucinantur plurimum, qui spissam Antimonij aquam vel crassam & viciossam illam materiam, quam ex Mercurio sublimato per se, vel cum Jove & Mercurio crudo in cellario vel humido subterraneo loco aliquo dissoluto conficiunt, materiam metallorum esse primam autumant.

Nam quod ad Antimonium attinet, illud quidem nunquam ad argenti vivi naturam aut in metallicam speciem pervenire ullam potest, & ratio est, quia aqua & humiditas sua nullo modo à natura subtili terreo admixta est, nec unctuositate illâ, quâ metalla extensibilia fiunt, gaudent. Verum ut Chambar in codice veritatis Regiè docet : non nisi invidi lapidem Antimonium nuncuparunt.

Præterea, qui argentum vivum in sua antea proportionem metallica destruunt, rediguntque, quocumque fuerit artificio, in aquam, sive limpidam sive spissam, putantes se inde primam materiam metallorum acquirere, Andabatarum more in tenebris cum natura certant.

Nam quamprimum Mercurius nativam speciem

speciem in aliqua amiserit, statim in aliam vertitur naturam, ineptam planè & inutilem Philosophicis negotiis, quippe qui deinde nulla possit ratione cum metallis per minima connecti. Qui verò tales exercet nugas, aures præbeat Trevisano in libro de transmutatione metallorum sic dicenti:

Quomodo ergo veritatem reperit, qui Mercurii naturam humidam destruit? ut fatui, qui ipsius speciem à metallica dispositione sive dissolutione reformant: & humidum naturale dissolvendo corrumpunt, & disproportionant argentum vivum à qualitate prima minerali, quæ nil aliud requirit, quàm puritatem & simplicem decoctionem. Exempli gratia: qui in salibus, vitriolis, & aluminosis rebus ipsum deturbant, destruunt & in aliud mutant, quàm sit natura argenti vivi. Semen enim, quod natura Sagacitate & clementia construxit, ipsi violando & destruendo conantur perficere: quod indubitanter destruunt ad operis effectum. Semen enim in humanis & sensitivis à natura formatur & non ab arte: Sed arte conjungitur, & permiscetur: nil tamen abstrahendo nilque addendo, si eadem species novitate generis debeat procreari, sic manente ac stante eadem materiâ subsequetur eadem forma, & non aliter. Quare egregiè Doctor: falsa & vana est omnis Doctrina, quæ alterat Mercurium, qui sperma est, ante conjunctionum metallicarum specierum cum ipso: si enim exsiccatus fuerit, non dissolvit; quid igitur faciet

ciet in dissolvendis speciebus. Nam si calefactus fuerit, præter digestionem naturalem efficiet & generabit calorem veluti febrilem in mineralibus speciebus, & impertinenter de frigido calidum, & de passivo faciet activum: unde error incorrigibilis erit & vanum opus. Exempli gratiâ: fatui ex mineralibus minoribus faciunt & extrahunt aquas corrosivas, in quas projiciunt species metallorum, & eas corrodunt.

Putant enim propterea illas solutas esse solutione naturali: quæ quidem solutio requirit permanentiam simul, scilicet solventis & soluti, ut ex utroque, nempe masculino & foemino semine, nova species resultet. Amen dico tibi, quod nulla aqua naturali reductione speciem metallicam dissolvit, nisi illa, quæ permanet eis in materia & forma: & quam metalla ipsa soluta possunt recongellare, quod in aquis fortibus, non contingit, sed potius est deturbatio compositi, utpote corporis dissolvendi. Nec corporibus pertinet aqua in solutionibus, quæ eis in congelationibus non permanet, & tandem Mercurius est hujuscemodi, & non aqua fortis, seu quæ fatui existimant aquam Mercurialem quamcunque. Hæc Trevisanus.

Adhuc etiam ut crudi & ignari hi homines sciant, & si velint, percipiant naturam hujus argenti vivi, Avicennæ doctrinam ponam, nempe: Argentum vivum est frigidum & humidum, & DEUS ex eo, vel cum eo, creavit

omnia metalla: & ipsum est aëreum & ignis fugitivū; sed dum in igne aliquantulū steterit, facit mira opera aliena & ipsum est solummodo spiritus vivus, & in mundo non est tale, quale ipsum est, quod possit talia operari, qualia per ipsum operantur, & ipsum intrat quodlibet corpus, penetrat, levat & exedit, ipsum est fermentum corporum, quibus admiscetur: & tunc erit totum Elixir ad albedinem & rubedinem: ipsum est aqua perennis, aqua vitæ, & lac virginis, fons & alumen, de quo bibens non moritur &c. & paulo post:

Ipsum est serpens luxurians & se ipsum imprægnans, in die una pariens suo veneno cuncta interficit, ab igne fugit. Sapientes autem faciunt ipsum expectare ignem, & tunc facit opera & mutationes, quia, sicut mutatur, mutat, & sicut tingitur, tingit, & sicut coagulatur, coagulat. Igitur inter omnia mineralia argenti vivi præferenda est generatio. In omnibus enim mineris invenitur & cum omnibus Symbolum habet &c. Deinde etiam sequitur:

Argentum verò vivum in suis operibus manifestè ac perfectissimè ab adustione est salvativum, & fusionis effectivum. Etenim est tinctura rubedinis, uberrimæ refectionis, fulgidi splendoris, & non recedet à commixto, donec est. Est enim amicabile, & metallum placabile, ac mediū conjungendi tincturas, quoniam commiscetur cum ipsis per minima,
& in

& in fundo naturaliter adhæret eis, quia est de natura ipsorum. Sequitur etiam :

Et sic maximum habes secretum, quoniam argentum vivum in se recipit, quæ sunt suæ naturæ, aliena verò respuit; eò quòd natura sua plus gaudet cum natura propria, quàm extranea. En malè philosophantes, qualis quantusque sit error vester, qui rem à natura ipsa ad generationem metallorum destinatam, in qua omnis metallica virtus potentialiter inest, vanis vestris operationibus perditis & inutilem redditis.

Rosarius aliter suaserat dicens, caveas tibi præcipuè in ejus mundificatione à privatione virtutis suæ, ne vis activa suffocetur in aliquo. Reddit & idem hujus rei deinde rationem. Nam omnium terræ nascentium semina non multiplicantur, neque crescunt, si vis generativa illorum per aliquem calorem tollatur extraneum, ac propterea, ne error fieret in ejus præparatione, adjecit & hæc : Et per destillationem munda primò cum suavi igne.

Item Trevisanus : Si ergo ista aqua ita maneat extra proportionem metallicam, quomodo similes species ex hac compositione procreare poterunt. Errant quoque illi, qui sic putant aquam limpidam, transparentem, ex argento vivo extrahere, & ex illo multa mirari operari. Nam sit ita quòd talem aquam perficiant, nil tamen prodesset opus, nec ad ejus naturam & proportionem, nec potest restaurare seu adificare speciem perfectam metalli-

cam. Quàm citò enim argentum vivum à sua prima natura permutatur, tam citò prohibetur ingredi opus nostrum Philosophicum, quoniam perdit naturam spermaticam & naturam metallorum. Idem Trevisanus postea: non tamen, inquit, improbo, quin possit & debeat Scoriosus Mercurius atque immundus per simplex Sal semel aut pluries, secundùm experientiam Philosophicam debitam, sublimari seu purgari ad scoriam & immunditiam exteriori minerali amovendam, manente tamen illasà semper Mercurii fluxibilitate seu humido radicali; id est, Mercuriositate stante incorrupta, quæ est ex proportionem naturali ejus. Oportet enim speciem Mercurialem & formam in tali opere manere incorruptam; sicut jam prius dictum est, nec debet in pulverem exsiccatum ejus forma extrinseca deduci.

In scala Philosophorum eadem admonitio reperitur; & ideo in omni solutione cavendum est intine à vitrificatione materiæ, cum odoribus & saporibus corporum imperfectorum, ac etiam ne vis illius formæ generativa cum corrosivis adurentibus in aliquo suffocetur.

Vides igitur, quicumque huic vanitati obnoxius fueris, errare te toto cœlo, longissimèque à via Philosophorum recta discedere. Nam illorum aqua non adhæret ulli rei, nisi quæ sui generis fuerit, neque madefacit tangenti manus, tua verò non modo sese digitis compingit, seu cutem exurit, asseres penetrat,
lapides

lapides rodit, omniâque sibi obviam facta dissipiat & consumit, auro & argento exceptis, quæ aliâs, tuæ aquæ morem gerere nolentes, non nisi spiritibus aquarum fortium dissipata & dissoluta fuerint prius, eidem sese ullo modo admisceri sinit. Illa autem mixtura quàm sit puerilis, quàm inepta, tota Philosophorum cohors testatur passim, ipse etiam sæpissimè expertus sum.

Sed præmissis his propositum sequar, ostendâmq; , argentum vivum, seu crudum, aquam illam esse, cum qua, & in qua, Philosophorum solutio fit, ipsosque Philosophos diversis temporibus & locis viventes eadem affirmantes proferam.

Itaque Menalates in Turbâ : Qui enim argentum vivum corpori jungit magnesiæ & foeminam viro, naturam extrahit occultam, per quam corpora colorantur; & paulò post: Scientes, quod argentum vivum est ignis comburens, corpora mortificans & confringens suo regimine, quod unum & idem est.

Exercitatio capite nono in Turbam : Divide elementa per ignem, ac mediante Mercurio conjungas, quod est maximum arcanum, & sic magisterium est completum omneque artificium insolvendo & conjungendo situm est. Hæ autem solutiones vel separationes fiunt mediante Mercurio, ipse enim primo solvit corpora & facit separationes, quæ rursus conjunguntur per fermentum & Mercurium.

Rosinus, introducens Aurum, in disputatione cum Mercurio sic loquitur : Disceptabisne mecum Mercuri? ego sum Dominus, lapis expectans ignem. Respondit Mercurius: verum dicis; sed ego te genui, & extrahis originem ex me, & una pars ex me vivificat multas de te, quia tu es avarus per comparationem ad me; si quis enim junxerit me fratri vel forori meæ, vivet & gaudebit, & ero tibi sufficiens.

In libro trium verborum capite quinto: Dico ergo, quod in Mercurio sunt opera planetarum, & eorum imaginationes in suis libris.

Aristoteles in tractatulo: quoniam primus modus præparationis est, ut lapis fiat Mercurius, ipse enim est primum corpus operans in grossis rebus, & reddens eas ad modum suum.

Idem paulo post: & ideo, si aliud beneficium non haberemus à Mercurio, nisi quod corpora reddit subtilia & ad sui naturam, satis deberet nobis sufficere.

Senior: Lapis ergo noster est aqua congelata, id est, Mercurius congelatus in auro & argento, & repugnat igni, quando est fixus.

Clangor Buccinæ hæc recitat: Est in Mercurio, quicquid quærunt sapientes. Mercurius solem foliatum destruit omnem. Hinc solvit, mollit, animam de corpore tollit.

In libro de arte Chemica: Ex hoc cogitarunt Philosophi corporibus inferioribus perfectissimi corporis lucem & nitorem inducere, cum

inve-

invenissent, metallica corpora solum penes decoctionem, aut maiorem, aut minorem, inter se discrepare, omniumque metallorum Mercurium fuisse primam originem, cum quo metallum auri Mercurio extrahentes, aurum ad naturam primam reducerunt.

Correctorium fatuorum: Nota quod Mercurius crudus dissolvit corpora, & reducit ea in primam materiã suam, sive naturam. Idem: Sed Mercurius crudus ex aqua clara ab initio factus, ille crudum semper appetit corrodere, & primò quod suæ naturæ vicinior est, scilicet aurum & argentum.

Idem: Sed cum Argento vivo crudo hoc facere potes, scilicet naturas referare & aperire, ut unaquæq; res vicina sit suæ naturæ adjuvamen.

Idem: Cum autem argentum vivum sit radix in arte Alchimie, quoniam ex eo, per eum, & in eo sunt omnia metalla, ut dicunt Philosophi. Idem: ideò sequitur & oportet ut in arte Alchimie metalla primo reducantur in Mercurium, id est, in argentum vivum, unde omnium metallorum materia & sperma.

Idem: Causa autem quare oporteat metallum ad naturam vaporis reducere, quia videmus, omnia generari ex argento vivo, mediante quo ipsum genitum fuit.

Gratianus: Dealbate ergo Latonem, id est, æs, cum Mercurio, quia Laton est ex auro & argento, compositum corpus imperfectum citrinum.

ClangorBuccinæ : Mercurius vulgi dicitur Spiritus. In eodem Authore : Sic eodem modo, si corpus non resolveris in Mercurium, cum Mercurio, occultam virtutem ex eo habere non potes.

De Arte Chemica, capite sexto : Secundam Lapidis partem Mercurium vivum dicimus, qui cum sit vivus & crudus, corpora ipsa solve-
re perhibetur, quia in profundo naturaliter ad-
hæret iis ; Hic est lapis, sine quo natura nil ope-
ratur.

Philosophus: Mercurius nunquam moritur, nisi cum fratre & sorore.

Rosarius item : quando materiam Solis & Lunæ mortificat Mercurius, remanet materia sicut cinis.

Trevisanus : Et ideo nec in arte super ter-
ram extranea additio, ad Mercurii digestio-
nem & inspissationem ad aureitatem seu speci-
em metallorum reperitur.

Idem: Ista enim solutio est possibilis ac na-
turalis, scilicet per artem naturæ administran-
tem, & sola & necessaria est in opere Philoso-
phorū: quæ per nullam aliam rem fieri potest,
nisi per solum Argentum vivum, cum propor-
tione sagaci, ut bonus artifex noscens intrinse-
cus naturas & proportionēs, in operis initio
debet proportionare.

De arte Chemica : Quis ergo Mercurium
merita laude prosequi sufficit: cum ipse sit so-
lus, qui tanta polleat potestate, ut ipsum au-
rum ad naturam primam possit redigere,
quam

quam potestatem nulla res in hoc mundo habere dignoscitur.

Ex his manifestè patet, qualem Philosophi aquam velint, quidque de mirabili hoc liquore, Mercurio nempe, senserint, quippe cui omnem vim & operationem in hoc toto tribuerunt magisterio; ipsa etiam recta ratio suadet, nil posse nisi in suo genere perfici. Non enim homines vegetabilia quæ sunt, in sanguine animalium, sed in genuino illorum principio, aqua nimirum, decoquunt, nec mineralia vegetabilium humiditati cedunt. Itaque, quod naturæ legibus institutum, ordinatum est, hoc servandum, ab hoc nullo modo deflectendum. Nam, ut Clangor Buccinæ admonuit : Totum hoc magisterium est dividere elementa à metallis, & ea purificare, ac à metallis Sulphur naturæ dividere.

Præterea, ut Hermes asserit, nil convenit rei nisi quod propinquum est illi in sua naturâ, & generat in illa re proles sibi similes; hoc est, si quæris medicinam metalla generantem, de metallis erit ejus origo, cum species à suo genere tingantur, ut dicit Philosophus.

Sed ne longius divagemur, totum hoc magisterium fieri dicimus conjunctione masculi & foeminæ, nimirum elementis activis & passivis, mediante aqua nostra metallica, & calore requisito: qui quidem masculus & foemina duo corpora metallica sunt. Duo verò corpora esse, probandum mihi hoc loco sumam, ac quænam deinde fuerint, validissimis etiam

Philosophorum sententiis demonstrare contendam.

Itaque à Dantio est exordiendum. Ille sic dicit: præparate corpora & solvite ea.

Rasis : Convertite corpora in aquam, & ex ipsa deinde in terram, tunc factum est totum.

Galienus : Præparate corpora & purgate ea à nigredine, in qua est corruptio, donec album fiat album & rubrum, tunc solvite ambro. &c.

Calid. capite primo : Nisi convertitis corpora in subtilitatem, ut sint subtilia & tactu impalpabilia, non dirigitur vobis quod queritis: & si trita non fuerint, revertamini ad operationem, quousque terantur, & fiant subtilia, quod si hoc feceritis, in vobis, quod cupietis, dirigitur.

Aristoteles in tractatulo : Et illud ideo, quia corpora non alterantur, nisi prius in primam materiam deducantur.

Calid. capite quinto : Et similiter præceperunt Philosophi solvere corpora, & solvimus, ut adhæreat caliditas eorum profunditatibus: postea redimus ad solvendum ipsa corpora, & ad congelandum post ejus solutionem cum re, quæ ei appropinquavit, quousq; &c.

Menabadus : Multa dicta sunt, suadeo tamen posteris, ut corpora faciant non corpora, & incorporea vera corpora, hoc enim regimine totum paratur compositum ejus, quo naturæ occultum extrahitur.

Afcanius : Sic oportet vos duo conjungere, quam conjunctionem Philosophi comparaverunt conjugibus, ex quorum complexu resultat aqua aurea.

In floribus secretorum : Fac matrimonium inter virum rubicundum & uxorem suam candidam, & totum habebis magisterium.

Clangor Buccinæ : Aliud argentum vivum & tinctura permanens, quod à corporibus perfectis extrahitur per dissolutionem, destillationem, sublimationem & subtiliationem.

Hermes : Conjunge masculum cum foemina in proprio humore, quia sine masculo & foemina nullus natus generatur.

Plato : natura naturam sequitur, & natura continet naturam, & docet eam contra ignem præliari ; fac ergo desponsationem inter virum & uxorem, & totum habebis magisterium.

Avicenna : Sed præparatio eorum est, ut primum virum ex una parte & uxorem ex alia parte mundes, quatenus mundati à sordibus melius conjungantur, quoniam si non præparas corpora, non poterunt amari. Idem, post ipsius verò naturæ accidentia necesse habes jungere duas naturas, donec ab iis naturam claram & lucidam extrahas, quæ cum ascendit in altissima, tenetur, lucefcit & coaptatur,

De arte chemica : Duo nobis corpora omnia suppeditant in aqua.

Trevisanus : Quare corpora non dissolvit aqua,

aqua, nisi illa, quæ fuerit suæ speciei, & quæ à corporibus possit inspissari.

Hermes: Accipiantur lapides permixtionis in principio operis recentis, & permisceantur æqualiter in terram.

Speculum: Neceffe est, quod lapis noster extrahatur de natura duorum corporum, antequam de eo fiat Elixir completum.

Democritus: oportet te, ut primo negotio dissolvas corpora super cinerem candidum, & non fiat tritura, nisi cum aqua.

Rosarium Arnoldi: Ex rebus ergò corporalibus maximè convenientibus in natura necessario est medicinam colligere.

Sufficient spero testimonia hæc ad probandam pluralitatem dictorum corporum ex quibus magisterium perficitur nostrum. Nunc verò quænam illa corpora sint simili quoque ordine proferam. In expositione epistolæ Alexandri Regis: igitur in artibus tuis, in quibus studes, maritandos duos fore credas, quorum unus Soli, alter Lunæ debetur.

Clangor Buccinæ: Sol non calefacit terram, neque ejus virtutem terræ imprimit, nisi mediante Luna, quæ inter alia sidera magis Solis Lumen & caliditatem est receptura.

Correctorium fatuorum: Semina aurum & argentum, & adferet tibi fructum millesimum cum labore tuo, mediante natura quia solum habet quod quæris, & nulla alia res mundi.

Idem: quia tinctura auri & argenti propor-
tio-

tionabilem naturam habet cum ipsis, scilicet immaturis vel imperfectis, quia originem ex Mercurio traxerunt.

In eodem: Tinge ergo cum auro & argento, quia aurum aureum, argentum argenteum tribuit colorem, & naturam: quare omnia alia despicias, quibus non inest virtualiter seu naturaliter virtus tingendi, cum in ipsis non sit fructus, sed solum perditio rerum & stridor dentium.

Senior: Ego Sol calidus & siccus, & tu Luna frigida & humida, quando fuerimus copulati æqualitate status, in ventre domus clausæ, recipiam à te animam adulando.

Rosinus ad Saratant: Deint tangit secundam terram in spirituali, quia per prædictos versus describit lapidem Philosophorum, scilicet aquam vivam, ex qua liquabat terram, corpus mortuum ex duabus naturis compositum homogeneum, scilicet Solis & Lunæ.

Idem Rosinus: Quia natura gaudet natura propter conformitatem naturarum, & in amore meo, scilicet argenti, sperma suum, id est, pinguedinem Solarem, cellulam meam, id est, corpus meum scilicet Lunare, subintraverit, id est, in unam naturam & in unum contentum mixtum, scilicet forti & universali mixture & complexione complexionantur & vaporabiliter se concipiunt.

Hermes: Humiditas ejus est ex dominio Lunæ, & pinguedo à dominio Solis, & hæc duo sunt ei coagulum & semen mundum.

Astra

Astratus inquit : Qui veritatem vult assequi, capiat Solis humorem & spiritum Lunæ, veritatem dico, nec aduersa afferro.

Exercitatio in Turbam : Hic Philosophus videtur annuere, ut utrumq; corpus perfectum ad compositionem Elixiris sumatur, siue ille futurus albus, siue citrinus. Ratio quia nullum absque alio facile fluit.

Exercitatio 10. proinde dicit aurum, nemo me enecat, nisi soror mea.

Aristoteles : nisi aurum & argentum viderem, pro certo dicerem, quod Alchimia non esset vera.

Philosophus : Fundamentum artis est aurum, & ejus umbra.

De arte Chemica : Diximus capite præcedente, aurum & argentum debere conjungi.

Rosarius : est tamen additamentum citrinitatis, seu citrini coloris, quod medicina perficitur à substantia Sulphuris fixi, hoc est, quod utraque medicina incipitur ab auro & argento.

Philosophus : qui noverit Sulphur & argentum vivum tingere, ille pervenit ad maximum arcanum, propter hoc oportet quod aurum & argentum sit in tinctura, & fermentum ipsius spiritus.

Rosarius : per fermentum Solis intelligitur sperma viri, per fermentum Lunæ, sperma foeminæ, ex illis fit primò coitus, postea fit generatio vera & casta.

Clangor Buccinæ : quare necessariò requiritur

tur ibi argentum, ut ipsum aurum subtiliet, rarum & volatile faciat, ejus impuritatem segreget, cum ipsa magis suo lumine egeat. Ergo, dicit Hermes, & Aristoteles de plantis: Sol pater ejus est: Luna mater existit. Ergo Luna mater & ager, in quo solare seminari debet semen, & sic non indigemus alio, ex quo lapis noster & Alchimia nostra fiat, quam Sole & Luna.

Et paulò post: In sorore mea, Lunâ, crescit gradus sapientiæ vestræ, & non cum aliquo alio ex servis meis: ego enim sum sicut semen seminatum in terram bonam, mundam & puram, quod nascens crescit & germinat, & multiplicat, & adfert lucrum suo seminanti. Et dicit ultra Sol Lunæ: Dabo tibi pulchritudinem meam, Lumen scilicet solare, cum per minima conjuncti fuerimus. Deinde dicit Soli Luna: ô Sol, tu mei indiges sicut gallus indiget gallinæ, & ego Luna indigeo operatione tua, ô Sol, cum sis perfectus moribus, pater luminum, dominus excelsus & magnus, calidus & siccus, & ego Luna crescens, frigida & humida, quando copulati fuerimus &c. tunc accipiam à te naturam adulando.

Avicenna: Et est notandum diligentissimè, quod istorum duorum corporum conjunctio est necessaria in hac arte ad album & rubeum, & sunt duæ rationes, quarum una est; cum aurum sit nobilius inter metalla & magis compactum, perfectum & fixum, tamen si dissolvatur & in minimas partes separetur, fit spirituale & evolans sicut argentum vivum, & hoc ratio-

ratione suæ caliditatis, & tunc habet tincturam sine numero, & ista tinctura vocatur sperma masculinum calidum; si verò argentum solvatur in aquam tepidam, nihilominus manet fixum, sicut prius fuit, nullam aut paucam habet tincturam, est tamen prompta ad ipsam tincturam suscipiendam, in temperamento calidi & frigidi, & vocatur sperma femininum frigidum & siccum; est ergo conveniens eorum conjunctio. Est & alia ratio, quia cum aurum & argentum quodlibet illorum per se est difficilis fusionis & liquefactionis, tamen si jungantur, facilius fluunt & liquefiunt, ut sciunt aurifabri facientes consolidaturas ad aurum. Unde si in lapide nostro esset solummodò alterum istorum duorum, nunquam per aliquod magisterium de facili flueret medicina, neque tincturam daret, & si daret tincturam, non tingeret, nisi in quantum esset eo quod non esset receptaculum tincturæ.

Et in sequentibus lineis: ego consulo, ut non opereris, nisi in argento & auro & argento vivo, quoniam totum beneficium artis hujus in illis tribus consistit.

Spero me ex prædictis ipsum naturæ ordinem satis in rebus procreandis docuisse, etiam legitimis argumentis errores malè ac improbè laborantium reprehendisse; adjeci his, Mercurium erudum aquam illam esse, qua usi sunt Philosophi in dissolutionibus suis: probavi deinde, duo corpora dissolvenda esse, eadem etiam non nisi aurum & argentum esse: nunc verè

verò istorum duorum corporum connexionem cum Mercurio dicto crudo, simili Philosophorum auctoritate, adjungam.

Lumen Luminum sic habet : Et scitote, quod eadem sunt, quæ dealbant & rubificant intrinsecus & extrinsecus, scilicet aurum, argentum & Mercurius. Idem postea : ampliùs notifico, quòd Draco nò moritur, nisi cum fratre & sorore suâ interficiatur, & non per unum tantum, sed per duo simul.

Philosophus : qui noverit sulphur & argentum vivum tingere, ille pervenit ad maximum arcanum, propter hoc oportet, quòd aurum & argentum sit in tinctura, & fermentum ipsius Spiritus.

Scala Philosophorum : alii dicunt quòd debet verè corpus his duobus adjungi, quia fortius erit opus, & in brevi tempore ipsorum operatio finietur.

Ex thesauro Philosophico : Dixerunt Philosophi, quòd lapis noster est de spiritu, corpore, & anima, & vera dicunt : Nam corpus imperfectum dixerunt corpus, fermentum animam & aquam spiritum.

Semita semitæ : Dixerunt autem, quòd lapis noster est ex corpore, animâ & spiritu, & verum dicunt : nam corpus imperfectum comparaverunt corpori, propter hoc, quòd est infirmum, & aquam spiritum dixerunt, & verè spiritus est, quia corpori imperfecto & per se mortuo vitam tribuit, quam priùs non habebat

bat, & in meliorem formam producit ; fermentum animam dixerunt, quod corpori imperfecto & per se mortuo vitam tribuit, quam prius non habebat, & in sui naturam elevat & convertit.

Idem : nam totum magisterium fit cum aqua nostra, & ex ea : nam ipsa corpora solvit, ut dictum est : & ipsa eadem calcinat & in terram reducit, ipsa eadem corpora in cinerem transformat, & ea incinerat & dealbat, & mundificat, juxta verbum Morieni, qui ait ; Quod Azoth & ignis Latonem mundificant, id est, abluunt, & ejus obscuritatem penitus ab eo eripiunt : Laton enim est corpus immundum, Azoth argentum vivum.

Clangor Buccinæ : Et quia sine fermento nulla fit tinctura perfecta, ut dicunt Philosophi, sicut nec absque pasta non fermentata fit bonus panis : sic in nostro lapide, cum fermentum est sicut anima, quæ corpori imperfecto mortuo vitam tribuit mediante spiritu, id est, Mercurio.

Rosarius & Petrus de Zalentio dicunt : Fermentum, quod est medium conjungendi, si ponitur in principio vel in medio, opus perficitur citius.

Clangor Buccinæ : Elixir autem Philosophorum componitur ex tribus, scilicet Lapide Lunari, Solari & Mercuriali ; In Lunari existit sulphur album, in Solari sulphur rubrum, & lapis Mercurialis complectitur utrumque album

bum & rubrum , & hæc est fortitudo totius magisterii.

Eximenus : Ipsa aqua cum rebus suis in vase suo posita prohibet ne res comburantur. Es paulò post : Et ita rebus cum aqua diligenter eritis, scandit Ethelia, & opus dein solà imbibitione aquæ ad verum operis finem perducit.

Plato : Itaq; accipite ea, quæ non fugiunt, & jungite, & abluite corpus in corporeo, & corpore carente corpore solidetur, quousque vertatis ipsum in corpus.

Pandulphus : Scitote omnes sapientiæ investigatores, quòd aqua permanens est aqua vitæ munda , & quòd nullum venenum tingens generatur absque auro & sua umbra: qui enim sapientum venenum sole & ejus umbra tinxit, ad maximum pervenit arcanum.

Exercitat. 9. Divide elementa ipsa per ignem & mediante Mercurio conjungas, quod est maximum arcanum, & sic magisterium est completum.

Exercitat. 14: Mutua autem officia inter hæc tria sunt, quia spiritus custodit corpus, ne ab igne comburatur, & clarum corpus custodit spiritum, ne a volet ab igne, quia corpus est fixum, unde conservat spiritum, ne fugiat, & spiritus est incombustibilis : quare non sinit corpus comburi, quia spiritus & corpus unum sunt mediante anima, quæ est inter spiritum & corpus, quòd si anima non esset, tunc spiritus & corpus separarentur ab invicem per ignem: sed anima adjuncta spiritui & corpori, hoc to-

tum non curat ignem , sed nec ullam rem mundi.

Rhasis libro Luminum : Lapis noster cum mundi creatione nomen habet, qui est trinus & unus.

Idem : Philosophi vocarunt illum imparem, in nullis verò corporibus Mercurius mundior aut perfectior, quam in his tribus, auro, argento & Mercurio vulgi.

Quando corpora & spiritus solvuntur, tunc fit solutio universalis , quæ facit & quatuor elementa , & reddit in unam substantiam firmam & fixam : quando verò non solvuntur ambo, tunc fit mixtio vicinia & particularis, quam adhuc sapare potest ignis.

Rosinus ad Sarat : In nostro magisterio est spiritus & corpora, unde versus:

Gaudet in assata fata per tria Sociata.

Calid: & operamini corpore fortia cum jure soluto, quousque utrumque convertatur ad suam subtilitatem.

Similiter & dictum sapientis in eisdem est: nisi converteritis corpora in subtilitatem , ut sint subtilia & tactu impalpabilia, non dirigetis vobis, quod queritis, & si trita non fuerint, revertamini ad operationem. &c.

Rosinus : Est autem corpus , anima & spiritus, seu aqua lapis noster , ut dicunt Philosophi, & fit in uno vase, & verum dixerunt, nam totum magisterium nostrum fit cum aqua nostra, & ex ea: nam ipsa corpora solvit, ut dictum

Etum est, non solutione, prout credunt quòd
vertatur in aquam, sed solutione verâ Philoso-
phicâ, ut vertatur in aquam ex qua fiunt me-
talla, & tunc ipsa calcinata & in terram reda-
cta: ipsa eadem corpora in cuius rem transfer-
tur, & ea in se incerat, substantificat ac dealbat
ac mundificat Latonem, juxta verbû Morieni.

In tractatulo Aristotelis: Accipe ergo fili-
um tuum charissimum, & sorori suæ albæ æ-
qualiter conjunge: propina illis poculum amo-
ris, quia benevolentix consensus res rebus
conjungit. Sequitur verò: Veruntamen
memoriter teneas, quòd omnia munda con-
veniunt mundis, alioquin sibi filios generant
dissimiles, & propterea, ut loquitur Avicen-
na, primum quod debes facere in opere, est,
quòd sublimes Mercurium, deinde mitte in
Mercurio munda immunda corpora, hinc con-
tere, coque, reitera, & ne te tædeat hoc fa-
cere.

Ascanius: Irritate bellum inter æs & Mer-
curium, donec ad interitum conveniant &
corrumpantur, tunc æs argentum vivum con-
cipiens congulat ipsû: argentû verò vivû con-
cipiens æs congelatur, deinde corpus utrius-
que diruitur, nec pulvis fit, nisi diligenti &
multa imbibitione & decoctione: Rubeum
masculinum verò fœminæ conjungite, donec
masculus & fœmina fiant Ethelia. Qui enim
per Etheliam, id est, argentum vivum, eos in-
spiritum vertit, deia rubeos facit, omne corpus
tingit.

C ;

Nunc

Nunc verò quid sit illud æs Gratianus docet his verbis: Dealbate ergo Latonem, id est, æs cum Mercurio, quia Laton est ex auro & argento compositū, corpus imperfectū citrinū.

Satis superque satisfecimus proposito nostro, ac Philosophiam nostram longissimis laboribus, vigiliis multoque adeptam labore antiquorum veritatem & doctrinam esse comprobavimus. Igitur qui ab hoc scopo deflexerit, vel alios decipiet, vel decipietur ab aliis, (Saturni opere per subtiliationem principiorum faciendo, unice excepto.) Igitur sequimini doctrinam meam, certam quidem & experimento comprobatam. Nam ut Calid. capite trigesimo dicit, Scias quòd eorum medicinæ sunt naturis propinquæ, prout dixerunt Philosophi in libris suis, quòd natura propinquat naturæ, & natura assimilatur naturæ, & natura submergitur in natura, & natura dealbat naturam, & natura rubificat naturam, & generatio cum generatione retinetur, & generatio etiam generationem vincit. Igitur, ut Semita semitæ habetur, cum terra aliquantulum secum retinet argentum vivum, tunc dicitur conceptio, & cum masculus agit in foeminam, id est, Mercurius in terram, & hoc est, quod Philosophi dixerunt, quòd magisterium nostrum non est nisi masculus & foemina, & ipsorum conjunctio; adveniente ergo aqua, id est, argento vivo, interea crescit & augmentatur, quia terra dealbatur, & tunc

im;

imprægnatio vocatur, deinde fermentum coagulatur, id est, conjungitur cum corpore imperfecto præparato, ut dictum est, quousque fiat unum colore & aspectu, tunc dicitur ortus, quia tunc natus Lapis noster est, qui vocatur Rex à Philosophis: de quo dicitur in Arte Chemica, quòd si quis eum florem combusserit atque elementa ab invicem separaverit sperma generativum perdetur, nec ea possit aliqua creatura amplius conjungere, ut generent.

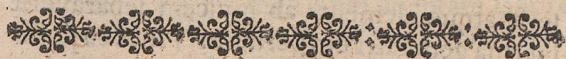
Concludo igitur cum Avicennâ: Verum-
principium nostri operis est dissolutio lapidis, quia corpora soluta & ad naturam spiritus sunt redacta, id est, quia magis sicca: Nam solutio corporis est cum congelatione spiritus: Patiens ergo sis, coque, tere, & incera, & non tædeat te hoc multoties reiterare, quia, quæ imbibuntur, per aquam mollescantur: quantò magisteris, tantò magis mollescas, & partes grossas subtilias, donec satis existat, & hæ partes dividuntur, cum spiritus impastantur, & omnia quæ impastantur ex toto dissolvuntur, & impastatio fit cum nimia contritione in ceratione & assatione. Nam per contritionem, assationem & ignem dividuntur partes ligatæ & viscosæ, quæ sunt in corporibus.

Ultimò sciatis, filii sapientiæ, ut auctor Chimiæ dicit, tres esse in opere Philosophico solutiones.

Prima est crudi corporis.

Secunda est terræ Philosophicæ.

Tertia in augmentatione ponitur. His perpenſis facileque conſideratis adhibita etiam diligētia innotescet vobis magisterium hoc, quo ego quanta paſſus fuerim mala, quantasq; misērias, historia futuri temporis abundantiſſimè declarabit.

FRAGMENTA QUÆDAM KELLÆI, EX IPSIUS EPISTO- LIS EXCERPTA.

*Ex Epistola Edouardi Kellæi, Angli, datâ Tre-
bonæ 20. Junij, Anno
1587.*

INterim cum tuum ad nostrum accommo-
dasti consilium, quod experimento proprio
accepi, arcanum tibi ex parte depingam, ne
fortassis tibi colono pœnitendus sit ager. Ar-
rige ergò aures. Aurum & Argentum, Sol &
Luna, agens & patiens nostrum, non est illud,
quod manibus palpatur, sed aqua quædam ar-
gentea & aurea, hermaphrodita, quam si à
corpore perfecto & imperfecto metallico à
natura extraxeris, aquam vitæ, asam foetidam
& viridem habebis Leonem, in quo omnes
sunt colores, terminati duo, Albedo & Rube-
do. De terrâ non est curandum, modò (ut
Guido

Guido affirmat,) sit fixa : nam super omni re fixa sit Elixir. Et hoc maximè cave, si verè in antiquissima & nobilissima Philosophia versari debeatis, ne aliquid aliud cogites, nisi de terra fixa & aqua metallica permanente: neq; hæc quæras in auro & argento, vel in terminato aliquo composito. Verū tamen est, quod separatâ tincturâ ab auro figitur aqua illa permanens in terra ejus alba, sed frustra fit per plura, quod fieri potest per pauciora.

Ex Epistolâ datâ ibidem 9. Augusti

Anno 1587.

Concludunt Philosophi omnes lapidem nihil aliud esse, quam argentum vivum animatum : hoc verò argentum vivum nisi fuerit animatum, non est de intentione illorum. Similiter, si in forma Mercuriali erit, antequam animetur, pro certo habeas nihil ad rem esse. Nam foemina illa (ut tibi planè & plus quàm apertè dicam) est aqua viscosa, extracta ex visceribus Jovis, ex albo nimirum plumbo, quæ humida & digitum madefaciens est, cui si corpus solis adjungetur debito pondere, protinus congelatione nitescet, & sol in limpidissimam aquam mineralem dissolvetur. Aqua enim uno eodémque momento solem dissolvit, qua dissolútionem congelatur aqua: Sicque dissolutio unius erit coagulatio alterius, uno instanti. Hoc compositum est Mercurius animatus, ex quo solo crescunt omnes colores

iores, erit enim æstinctum. Regere verò in igne, nihil aliud quidem est, nisi ludus puerorum. Facta conjunctione non differt visu à Mercurio limpidissimo, neque digitum humectat, sed viscosa & viva extat.

Ex literis ejusdem de 15. Novembris.
Anno 1589.

Utrumque luminare habes, optimamque à me, si recordaberis, de iisdem instructionem. Et ut unico tibi verbo multa dicam, Aquam aquæ misceto, & vaporosâ nube digere, sicque haud facîle errabis.

EDOUARDI KELLÆI
VIA HUMIDA,
SIVE
DISCURSUS
DE
MENSTRUO VE-
GETABILI SATURNI,

E Manuscripto.

Non immeritò summus ille & divinus
 Plato Philosophos illos esse arbi-
 tratur, qui stupendum naturæ opi-
 ficium per universæ creaturæ ma-
 chinam contemplantur, admirantur: Qui cœ-
 lorum corporumque ardentium quantitates,
 affectiones, motus, cursus, recursus: tum eo-
 rum etiam ortus, occasus, antecessiones, con-
 secutiones, progressus, digressus, moras, impe-
 tus: qui semina denique & principia, dimen-
 siones ac instinctus corporum sublunarium
 omnium, magnis observationibus, nec mino-
 ri diligentia cautè examinare sagaciterq; per-
 quirere student. Ex qua quidem solertia &
 perpetua cognitionis illa, qua laborant, siti,
 votisque deinde scandunt, ut naturæ mysteria
 & secreta maxima, non modò intellectu cape-
 re, sed & reipsa imitari, & quod summum est,
 etiam præstare norint, quod quidem ipsorum
 ex scriptis tot Hieroglyphicis, magicis & ma-
 thematicis velamentis, tanta & tam certa se-
 rie Philosophicæ veritatis contextis, certissimè
 statuere haud difficile est. Quinimo rationi
 repugnat homines illos, qui multum in literis
 sese diuque occupant, quorum pars aliqua re-
 rum potita est, plurimis atque maximis in Re-
 publica muneribus claruerunt, tum domum
 in ipsa senectute cum ad metam usque vitæ
 suæ pervenissent, non modò tantis se submer-
 gi erroribus voluisse, sed prioris famæ splendo-
 rem omnem tantopere negligere, tamque fa-
 cile

cile spernere potuisse, quod quidem procul dubio fecissent, si ullam vel studiis à veritate alienis, vel propagationi alicujus artis, ipsis præsertim naturæ legibus ex diametro pugnantis dedissent operam. Verùm hi omnes ad virtutis unum eundemque potius tendentes scopum nihil majoris esse gloriæ sunt arbitrati, quàm prudenter mente rectè sanâ in corpore sano gaudere posse, quàm quidem felicitatem licet sint magnâ animi & diuturnâ quadam aviditate venati, eandem tamen nec alio medio, nec artibus ullis se adepturos unquam, nisi per admirandam abstrusissimamque complexionem quandam omnium totius creaturæ in unica quadam massa concurrentium virtutum (viâ saltem regiâ illâ ac ratione Philosophicâ præstandam) exstimarunt. Nam quandoquidem mente ipsâ nil in homine præstantius, hancque! supercælestem & divinam substantiam naturâ suâ puram, subtilem, omnisciam, immortalem, luminisque divini capacem omnes affirmarunt. Neque tamen obteti ergastulum sui corporis, nimirum terreni, fragilis crassique hujus continuam quandam impotentiam malamque dispositionem cœlestia capere, nec virtutes proprias exercere valeat vel pandere, instrumento & medio opus esse statuerunt, quo superflua amputari, imperfecta maturari, debilia confortari, solida confirmari, machinæ denique totius partes omnes certa quadam & continuâ gaudere possent.

sent perfectione. Verum enim verò cum corporis materiam partes constituentes, organa deniq; quibus anima humana per mundi hanc machinam, coelum & terram, mira se solent voluptate diffundere, intima quadam & profunda essent speculatione rimati, unitatem ejusdem & temperamentum fatentur, non nisi à substantia quatuor in unitate virtutibus conjunctim prædita esse confirmari. Nam si elementa certâ & innatâ mixturâ suâ in toto sunt corpore æqualitatis fundamenta; procul dubio vera illorum perceptio esset prius acquirenda, quàm de ipsis perfectionis causisullo modo statuendum. Propterea eximii illi & præstantes Philosophi ad verum certumque hoc medium acquirendum rebus sese necessariis (id est, liberalibus & præclaris artibus) instruere voluerunt, utpote sine quibus nulla mysteriorum perfecta unquam innatura perceptio esset acquirenda. Itaque cum prius cœli & terræ divinam & perpetuam animo suo concepissent ideam, materiam certam, à cæteris selegerunt, ex quo deinde elementa elicere, seorsum segregare, ab imperfectione liberare, tum denique magno ingenii artisq; beneficio concopulare in unam massam sunt illicere conati: Quo quidem deinde modo non modò corpus ab omni infirmitate liberarunt, sed & eandem annuatim justisq; ad hoc destinatis temporibus deglubendo ita disposuerunt, ut præter sanitatis beneficium mentis suavis-

suavissimam quandam & mirabile illustrationem sint adepti. Hoc ita se habere ostendit Hermetis Trismegisti famosissima illa tabula Smaragdina. Hoc ita se habere docet omnis antiquitas, omnis etiam omnium gentium & linguarum in doctrinæ hujus traditione veritas. Hoc ita se habere testatur consensus doctissimorum omnium illorum, qui in omni seculo summâ cum admiratione multorum & laude vixerunt. Hoc posse denique fieri, nec à ratione alienum esse, una ipsa perpetuis & stupendis prodigiis quotidiana etiam multarum rerum metamorphosis omnium demonstrat. Nam licet Philosophi materiam abstrusam subjectumque illud summum & admirandi sui Magisterii hætenus larvâ quadam celasse videntur, hoc ipsum tamen ipsorum in præceptis, tanquam in speculo quodam, sagacis ingenii viris innotuit satis. Nam affirmant omnes rem esse generalem, non specialem, nec sub unius generis nomine, utpote vel animalium, vel vegetabilium, vel mineralium, sed in eisdem potius omnibus contineri. Unde liquet hoc principium posse ex singulis sub his positis haberi. Nihilominus ut frustra sit per plura quod fieri per pauciora possit: Sic quidem longissimi & molestissimi labores essent, materiam hanc in animalibus atque vegetabilibus indagare, quæ propinquior in ipsis terræ visceribus nobis sese offert. Materiam igitur arcani hujus hanc esse intelligite, quam Philosophi

phi omnes uno ore Mercurium seu argentum vivum nominarunt. Nec tamen illud ex Cinabrio, sed quod animatum est, & ex ipsis metallis extractum. Quamvis tamen quod vulgare nuncupatur, cum à cruda & volatili aquosa quadam superfluitate fixatione mutatur ad debitam certamque perfectionem suam artis fuerit beneficio reductum, meritò legitimi etiam subjecti nomine gaudere possit. Atque quoniam omnis mineralis substantia ex hoc ipso principio, tanquam ex basi suâ, constat. Igitur arcanum hoc, quod Philosophorū dicitur, in omnibus singulisq; præstari valeat. Cujus rei perceptio in lectione librorum de hac potissimum scientia tractantiū ab ingeniosis ne vestissimisq; hominibus neglecta, causam ipsis perditū cum laboris, tum temporis longissimi dedit. Nihil enim majorē his studiis lucem adfert, nihil menti citius ad hos, tam insignis thesauri cumulos, viam parāt, quam debiti primum subjecti cognitio, deinde, in quo mineræ membro scenam ipsam doctrinæ suæ Philosophus pandit, sapere. Verū, ut hæc paulo altius etiam, Philosophorum more, petamus: sciendum terram esse matrem elementorū, eadēque generali & diffusa quadē amplecti mixtura, ad quorū proportionēs configurationesque singula originem & proprietates suas sumunt. Ex his verò duo activa, totidē passiva habentur, priora, ignem & aquam, posteriora aërem terrāque dicimus. Cū autem

tem

em ignis & aqua appetitu ad primum passivum simplex & purum, id est, terram feruntur, quoniam contrariis sunt præditi qualitatibus, congressum non nisi per medium oppositum obtinent. Nam prout terra ab una parte siccitate constat, sic etiam ignis. Atque sicuti adverso latere frigiditatem capit, sic quoque & aqua. Cum ignis autem calorem suum per siccitatis medium in ipsum terræ introducit centrum, quandoquidem præcipuum agens, effectus etiam ejus perfectæ siccitatis consummatio erit. Aqua verò ex alia parte, utpote non domicilium modò, sed & proximum agens, per commune frigiditatis medium, ipsi & terræ humiditatem suam inferet, quâ quidem actione ipsius etiam proprietates aeris sibi humiditate, igni autem caliditati contiguas introducet. Veruntamen quandoquidem in hac prima actione mixtionis unum saltem elementum centrum occupat, in quo proprietates utriusque activi diversimodè terminantur; igitur forma hæc, actione acquisita, qualitates omnium referet, sed proprietas tamen ad ignem siccitas erit, & introitus ignis in terram fuit per medium siccitatis factus, ita, ut forma ab hac parte introducta limites habeat siccitatem. Etiam cum ignis idem inter activa principatum obtinet, effectus ejus ipsius actui centro propinquior aderit. Similiter & aqua activorum elementorum alterum esse per frigiditatem, commune medium, concopulavit terræ;

D

sed

sed quoniam centrum obsessum primum à potiori elemento erat, igitur effectus ejus sese in extremis & corporis superficie conspicuos dabant. Atque sicuti innata ariditas ignis, quæ calor nominatur ratione partium remotior (inhabitat enim passivi centrum) latens dicitur, & ideò à sensibus longissima: sic humiditas, proprietas aquæ una, etiam in ipsius passivi extremis & superficie residens propinquior, magisque subjecta sensibus erit. Ex quo quidem discursu constat, quòd in hac actione forma dicti compositi exterior aquatica frigida & sicca fiet. Hoc autem illud erit, quod ab omnibus passim argentum vivum dicitur. Sed notandum, quod elementum aëris hætenus ab omni cum prædictis actionis copula libera centro nulla ex parte, aut superficie dictæ substantiæ convertitur, sed potius quodammodo ipsi superficie, per affinitatem aquæ, (nullam sibi prioris forma partem vendicans) adhærescit. Igitur in proximo & sequenti mixtionis certo, si ignis aquam, proportionem suam ad terram considerata, superaverit, tum calor se expandere conabitur, & per symphathiam quandam similitudinemque naturalem aëri, qui etiam est calore præditus, sese ingeret. Atque ex hac suâ conjunctâ & ex uberante qualitate humiditatem juris sui successivè faciet, quod deinde ex duarum proprietatû, in siccitate resultantium, virtute quadam singulari, quarum ignis exstiterit, potior formam quandam novam siccitate

citate finiet, in qua quidem, quoniam calor
 cum potiori, tum majoris etiam proportionis,
 agente finitur, color ipse conjunctim modòq;
 simili sequetur, atque ipsum compositum pro
 materia sua flavedine tinget, unde assurgit il-
 lud, quod vulgus sulphur dixerit. Ex opposito
 cum aqua, proportionem ad unam consideratâ
 ignem aliquantulum exsuperârit, tum se me-
 diante humiditate insinuabit aëri, atque con-
 trarium, quod calor dicitur, imperio subiciet,
 ex qua cum ardore actione tum frigiditate, cu-
 jus est proprium congelare, & quia terræ inser-
 ta plurimùmque inde aucta fuerit & corrobo-
 rata, substantia ipsa glaciali quadam albedine
 nitebit, sicque producet, quod nomine no-
 bis innotuit hætenus salis. Hæc quidem, si re-
 cto judicio perpendere velimus, nobis ob ocu-
 los conditionem totius mineræ statuent, quod
 ab his planè tribus, utpote necessariis suis &
 legitimis principiis, ita pendere videbimus, ut
 quicquid specificè in eadem nascitur, hoc
 ipsum ortum esseque suum in istorum uno, vel
 pluribus, vel denique omnibus cepisse videat-
 ur. Nec tandem ex Sale Sulphure & Mercu-
 rio, ut ex partibus introductentibus formam,
 prout doctissimi homines, sed perperam, sunt
 arbitrati. Nam hoc errore mineralium quod-
 libet istarum unam vel plures formarum suc-
 cessivè & necessariò indueret, priusquam alia
 aliqua esset vestienda: Sed potius quod inclu-
 sivè saltem ab his tribus & diversis proportio-
 nibus

nibus principium, tanquam à fontibus propriis, derivarent. Nam quoniam binarius, ternarius, quaternarius sunt fundamenta minoris, licet & ipsi omnes partim ex unitatibus, partim ex sese mutuò inter se conflentur, ut exempli gratia, duodenarius in se continet quater tria, ter quatuor, sexies bina, & duodecies unum, quos nihilominus omnes propriâ suâ denominatione tacet: sic Sal, Sulphur & Mercurius aliquando seorsim & per se, sæpius etiam conjunctim, duo, aliquoties, atque simul omnes membra & partes, remotiores licet, corporibus ipsis mineralibus existunt. Atque ut ternarius, pars quarta duodenarii, primum ex tribus unitatibus, deinde ex binario & unitate concurrentibus aggestus, successivè ex ipso complectitur quaternario, qui eundem unitate saltem superat: ita quædam mineralia ab igne, aqua & terra simpliciter conjunctis (ex qua proportionè Mercurius, ut prius est dictum, oritur) sumentes motum nullo planè cum sulphure aut sale (quorum perfectio ex conjunctione aëris, quarti nimirum elementi, oritur) affinitate gaudent. Oportunè hic quæstio moveri potest, utrum Mercurius participet cum Sulphure, nec ne? cui respondeo, quòd in Mercurio simpliciter considerato non cadat sulphur tale, nimirum quod vulgare & combustibile dicitur. Quomodo igitur veterum Philosophorum dicta sint interpretanda, quæ quodlibet metallum proprium in se sulphur, terram pu-

ram, naturâ suâ fixam principiûmq; , ex quo fixatio omnis in omnibus subjectis oritur, dixerunt, quæ cum una eorum elementorum, ex quo Mercurius ipse conflatur, etiam & ejusdem structuræ basis ipsa sit, ne abesse ab eodem ullo modo posse arbitror. Nam natura duô saltē elementa, activû alterû, alterum passivû, terram quidem & aquam, visibilia, in quibus cætera tanquam in domiciliis hospitantur, produxit, quorum latebras & vincula veris firmata modis, artis tantummodo beneficium & industria taxare possunt. Quamobrem de omnibus his rebus inferioribus non aliter est statuendum, quàm de aqua & terra, tanquam de manifestis nobisque cognitis potissimûm fundamentis, in quibus, tanquam in confuso, natura ipsa plurima congeffit, quod majori ex parte se oculis nostris subicere queunt. Quinimò licet aliquando corpora, quod rarò tamen contigit, ut aurum & argentum, & quod Mercurium diximus, cæterâque multa puris & perfectis fornīs prædita produxerit maxima nihilo minus gaza sive copia in grossa crudâq; terra confusè latet. Cujus hæc ratio erit: cum ignis in toto aliquo subjecto quantitate minor quàm aqua, fuerit, elementa etiam reliqua eidem se proportioni assimilabunt. Unde quod ipsa mensuræ necessitas ad compositum non exegerit, illud confusioni adhærescens generali nullâ deinde perfectâ terminabitur formâ, & huic mineræ quædam cæteris majori feracitate

(ut sæpè fit) ex metalli abundantia gaudent: sed ad quæstionem revertamur. Si igitur in argento vivo seorsim considerato, ut superius constat, nihil plane sulphuris combustibilis, sed saltem fixa quædam terra sit reperienda, ut sunt verba Philosophi interpretanda, quod Mercurium animandum proprio suo sulphure expressè docent, optimè quidem. Nam, si unam eandemque materiam elementis communem omnibus, eademque etiam non nisi meras esse formas, ex quibus mediante mixtionis fluxu aliæ quoque formæ generantur, agnoscemus; procul dubio ignem, prout ipsa aqua in superficie terminata speciem mercurialem prius statuit, sic suis deinde ejaculatis à centro radiis ipsum compositum non nisi sulphureitate donaturam sciemus. Unde cognoscere licet animationem hanc non aliud esse, quam ignis in toto composito mundatio quædam, cujus est finis & effectus solummodò formare sulphur, quod etiam & calor artificialis Mercurio insinuatus communi probat: quippe quo innata illa qualitas ignea ad extrema à centro compositi adducta, paucis septimanis cruditatem illam mercurialem in formam sulphuris rubicantem & scintillantem mutat. Nam colores omnes suis elementis propriis, tanquam sedibus, adnituntur, quorum nigredo & albedo, aquæ terræque ornamenta pro veris & perfectis habentur, omnes alii medii dicuntur & intermixti, de quibus breviter hoc ipso loco,

ut

ut eò melius discursus noster pateat, differemus. Igitur de terrâ primum, quæ cum materia sua frigida & sicca, solida, ponderosa, firma, stabilis & obscura sit, ex his omnibus cœuntibus perfectum quendam colorẽ generat, cujus species sunt omnes intermediï colores illi, qui inter subfuscum & nigrum cadunt. Aqua succedit frigida etiam sed humida natura suâ, figurata, lineata & temperamēti nutrix, cujus & multipliciter à grïso usque albedinem mundam succedunt: omnibus tamen albedo speciem confert. Aër incolumis, aquæ ejusq; proprietatibus obnoxius, caliditate & humiditate præditus varietatem, alleviationem & attenuationem vendicat, dùmque à cæteris pati placeat, sitque proprio destitutus colore, hospitis albedini nititur, quam per contiguos calorï sui radios maturitate etiam majori donat. Illa successivè in die colore tingitur, cujus primordia culminis speciem referunt, extrema verò hyacinthina erunt, quæ intercolares fiunt flavedines secundùm magis & minus intentionem capiunt. Ignis sequitur, caliditatis & siccitatis genitor, purus, simplex, subtilis, rarissimus, tenuissimus, summâque claritate illustratus, qui colorem inter aquam & aërem genitum, maturandi potestate suâ, in adustionis ultiores deducit gradus, cujus limites à tenui flavedine ad sanguinis biscocti speciem, omnes interim rubedinis interpositas species in se complectentes, assurgunt. His quidem.

coloribus Philosophi tanquam per artificiales quasdam cynosuras vela, non modò ad omnes naturæ oras, sed & ad ipsam totius creaturæ, singularem etiam ejusdem virtutum, admirationem contemplationemq; fecerunt, eòdemque beneficio secretum hujus, de qua nunc agimus, medicinæ. Unde necessaria singuli ipsi Philosophi ad corporis cùm sanitatem tum, usus cultusque acceperunt, insignem etiam in pluribus admirandisque affectibus disponendis, adoptandisque sunt scientiam assecuti, nec immeritò. Nam in hoc arcano præstando non modò corporum singulorum dispositiones, mensuras, affectiones motusque, sed & principia & fundamenta ipsa, ut Sal, Sulphur & Argentum vivum, cum partibus mineræ omnibus, summa sunt diligentia investiganda, cognoscenda: nec sufficit Mercurium materiam esse, à quâ dispositio hæc sua capit primordia, omnibusque animalibus, vegetabilibus, & mineralibus inesse, sapere; sed, quid sit, ex quibus compositum, quousque etiam sua longitudine, latitudine, & profunditate extendatur, quatenus denique aliis corporibus cum adjunctum fuerit producat effectus, est intelligendum. Plurimi sunt, qui constanter urgent, argentum hoc vivum in animalibus & vegetabilibus inventum iri. Alii ineptè satis prudentum dicta pro fabulis habent. Singuli autem vehementer errant, quoniam si ignoti nulla cupido, etiam & de ignotis, tanquam de rectè

rectè cognitis statuere, non ineptum modò, sed ne à turpitudine est alienum. Nam si animalia, vegetabilia, & mineralia primis & immediatis suis formis non nisi aquam & terram, reliqua in se complectentes elementa, velimus accuratius perpendere, facile quoque statuemus, omnibus rebus non nisi eadem principia esse. Quo dicto sequetur, quòd, ubicunque terra & aqua fuerint, etiam ibidem quælibet forma potentialiter aderit, & consequenter argentum vivum, etiam Sulphur & Sal. Nam sicuti numerus formas infinitè, sic materia etiam complectitur, & quemadmodum quilibet numerus non sonos modò, sed numerationis denominationes omnes, atque unitatem ipsam, numerorum omnium fundamentum, unà possidet: sic unaquæque in una mixtura, præter formam propriam, internè etiam formas proportionèsq; omnes in se positas, earumque etiam formatores possidet. Sed maximus mixturæ in mineralibus gradus est, in ipsis vegetabilibus minimus. Vegetabilium itaque quod altissimum dicitur, in animalibus inferius reperietur. Quicquid igitur vegetabilium & mineralium est, hoc ipsum in animalibus altiùs, tanquam in digniori formâ, continetur. Et quæd mineræ capit, suis una cum principiis in classe vegetabilium, materia nimirum potiori, complectitur: Sed Sal, Sulphur, Mercurius mineralibus omnibus principia propinqua sunt. Ergo, Sal

Sulphur, & Mercurius animalibus, vegetabilibus, & mineralibus insunt. Res ipsa hoc ita se habere extra omnem controversiam ponit. Nam cinis vel terra animalium vegetabilium finis communis erit. Ex quibus cineribus, si aqua communis simili quantitate & modo seorsim superfusa fuerit, unum per totum idemque planè elicietur, quod omninò salem esse videbimus; sed si cineres, prius nulla prorsus humiditate addita, fortior ignis paulò exercuerit vehementiùs, sequetur fusio, ex quo consimilis illa unius & alterius materia vitream. eandem adsequetur formam, in quâ deinde si more Philosophico elementum ignis paululum à quantitate suâ diminuetur, terræ, quæ in toto prius subiecto congelationis extitit causa, à centro laxabitur, formâq; aquatico elemento necessariò adhærescens in Mercurio terminabitur. Cui si ignis, elementorum quartus, suos deinde mediante artificio nostro insinaverit radios, animatio succedit, formâque sulphureitatem induet. Verùm hæc adhuc alio considerabimus modo. Salm arte quomodo nunc dividemus, quæ nunc partes, aqua scilicet & terra, Hoc ipsum sulphuri nostro faciemus. Quid extat autem non similiter aqua & terra Mercurio hoc idem faciemus. Quid denique apparet, nil nisi aqua & terra. Itane verò, sed in aqua & terra insunt ignis & ær, quibus quidem nec plura nec pauciora elementa sunt. Igitur Sal, Sulphur & Mercurius, licet

licet ob mixtionis diversitatem formâ fuerint diversâ præditi, una nihilominus eadêque per omnia res ex dictis quatuor elementis conflata erit, sed idem Sal Sulphur & Mercurius, eorûmque una communes & essentielles partes (hoc est elementa) fuerunt ex ipsis animalibus & vegetabilibus deducta prius, suntque in consimilibus mineræ subjectis consûntanea planè. Hæc est Anaxagoræ *ἡ ἀόριστος*, affirmantis omnia ab uno orta, quem Aristoteles malè intellectum injustè culpavit. Igitur animalium, & vegetabilium, & mineralium principia una eadêque erunt per omnia.

Hinc apparet materiam lapidis nostri, Mercurium nempe, generalem esse, atque, licet facilius in minerabilibus substantiis, in omni tamê subjecto universaliter reperiri posse. Itaque Morienus, præstans ille Philosophus, cùm Regi (Calid.) interroganti de materia lapidis respondisset: Ex te Rex est, & tu ejus mineres, nec quicquam de eadem à Raimundo discrepavit, cum materiam suam ex re vili & impretiabili se extraxisse dixisset. Neque tamen existimari velim, me hoc loco quemlibet accipere, ac sine ullo discrimine propinasse Mercurium, sed potius fabrorum more crudis viridibusque prætermisissis truncis, ejusmodi ad hanc structuram selegisse ligna, quæ congrua debitæque sua ariditate fuerint conformata. Quinimò licet vulgarem Mercurium
&

& qui animalium vegetabiliūmq; dicitur, non à proposito hoc nostro habemus alienum: nihilominus defacandum & digerendum prius atque in meliorem habitum, quàm natura possit quadrare operi, esset reducendum. In quo quidem labore plus longè, quàm in ipsius toto magisterii cursu, esset insudandum. Præterea, quemadmodum experientia ipsa docet, vix flammam aliquam magnam, ubi nullè prius extiterint scintillulæ efferverescere unquam; sic etiam ratio in iisdem, quorum terminus ad fixationem stabilitatēque dirigitur, quandam ejus habitus similitudinem, vel appetitum salutē, ab ipso etiam initio, elucescere debere monet. Sed simile nihil in dictis Mercuriis inest, neque eorum mixturæ in similibus primisque, proportionibus sic constitutæ, ulla quidem ex parte exuberatione gaudent, proptereaque in eodem statu positi pro illegitimis subjectis inanēsque reputantur. Hac in re ab ipsa minera consilium solummodò petendum est. Interim enim quibus mediis dicta principia, Sal, Mercurius, & Sulphur, ad ultiores mixturas suas tendunt, & præcipuè Mercurius, quando primum, & ubi? fixationem appetet, summo decet studio perpendere. In quo progrediemur felicius, si statuemus primum hujusmodi cupiditate affici, nihil esse aliud, quàm in simplici Mercurii mixtura proportionē suā debitā, localiter constituti elementum ignis à veloci vel tarda aliqua superiorum corporum motione fuerit

fuerit in actum deductum. Ex cujus deinde sympathia etiam non modò alius numerus proprietatque motionis, sed etiam diversa forma succedit. Quam quidem motionem causam & originem omnium eorum corporum mineralium, quam figurationem, lineationem & temperamentum ab aqua, fixationem autem & conformationem ex siccitate terræ, magis minúsve, pro veloci tardaq; motione ignis maturata esse pronuntio. Nam si ex Saturni motu oriatur motus aquarum in superficie, capricorno autem in centro posito, generabitur plumbum; sed si Jupiter Dominus motus fuerit, apparens forma piscibus interiori sagitta non respondebit, metallum autem vocabitur stannum; sed prædominante Marte medium ab Ariete occupabitur, exteriora verò Scorpio tenet, ferrumque dicetur. Verum, si Sol productumque fecerit, centrum superficiemque Leoni tradet, aurumque nomen statuet. Sin autem Veneri tribuetur forma, cuprum dicetur, cui Taurus in propinquo, Libra verò in remoto erit: Luna autem Cancro suis digitis argentum, haud ignobile metallum, intus & extra format. Denique simplex Argenti vivi halitus interius à Geminis, exterius à Virgine, mediante Mercurio, statuetur, qui bonus cum bonis, malus cum malis eundem pro digniori aut ignobili motore magis minúsque perfectum reddet. Itaque si velimus accidentia huius operis diligentius aliquantum rimari, metalla

tulla hoc tantum modo quadrare stabit. Sco-
 pus enim, in quem hoc toto collinamus nego-
 tio, est, ut metallum inde primum fiat, (au-
 rum scilicet & argentum) deinde ut tempera-
 mento afficiatur summo, sed quodlibet metal-
 lum necessario incudi conforme, propriisque
 qualitatibus accolori præditum esse decet,
 conjunctimq; judicio certo aliquo hoc ipsum
 præ se ipsa in materia priusferre, alias effe-
 ctum finemque destinatum sortietur nun-
 quam. Sed quam prædicta sex nihil est quod
 vel propriè metallum dici possit, vel metalli
 proprietates illas vel arrogare temperamen-
 tum valeat. Igitur his ex nihil, quod huic ne-
 gotio haberi possit aptum, erit. Quo quidem
 argumento non animalia & vegetabilia, sed
 & marcasitæ omnes, uno & ut dicam verbo,
 mineralia minora excluduntur plane omnia, &
 consequenter argentum vivum vulgare. Ete-
 nim ubi facultas aliqua erit ad fastigium exci-
 tanda altius, eadem destinatum habitum ex
 aliqua tenetur parte analogicè repræsentare,
 sed ipse destinatus in nostro hoc magisterio
 habitus fixatio quidem nullo inferiori corpori
 inest. Nullum igitur inferiorum corporum
 potest fixationem analogicè referre. Nam
 licet corpora coelestia sint rebus omnibus, sicq;
 consequenter mineralibus ipsis, efficiens causa:
 nihilominus Marchasitæ, pyrites & hujus-
 modi alia, plurimum hisce in principiis variè
 dispositis, à metallicis substantiis discrepant.

Hæc

Hæc enim à simplici Mercurio & directo aliquo cœlestium radio animantur. Illi verò motum captant à dicto etiam Mercurio simpliciter constituto, sed concurrentibus duobus, tribus vel aliquando pluribus luminibus, idque uno eodémque constitutis circulo, & præsertim dissimilis complexionis & naturæ, ex quorum confusione eadem etiam corpora multifariam afficiuntur, & propterea respectu dicti magisterij nostri finis pro imperfectis habentur. Hic quæstio oriri posset: quomodo perfectio talis posset in metallis tantum à se dissitis inesse, quique argenteitas & aureitas à substantiis his interioribus (metallicis sc.) à quibus tantum non aurum solum abest, (loquar enim ut vulgus hominum) ut, si quid inesset, fortè ipsis hoc ipsum non nisi cum interitu totius possit elici, etiam & fixatio in quibus ne indicium quidem extat (præsertim cùm arcani finis nostri terminatur in utroque) sperari possit. His dicemus quod principium nostrum duo potissimum spectat, id est, fixam terram, aquam etiam mineralem, quæ ambo in metallis, diversimode tamē, sunt, hoc est, in aliquibus actualiter, in cæteris verò potentialiter saltem, re ipsa & essentialiter autem in omnibus. Non enim ab ipso hujus motus limine unicum quid temperamentum quidem tanquam basin quandam statuit, hocque mediantibus corporibus cœlestibus præstare voluit, quorum cum circuli etiam & distantia

Æ diffimiles fiat, quoq; diversis sunt motibus
 qualitatibusque affecti, omnes tamen perfecte
 totius creaturæ, cum habitum, tum tempera-
 mentum per commune caliditatis & frigidita-
 tis medium (sine quibus nulla in natura vel
 generatio, vel corruptio, vel progressus, vel
 denique generatio exstaret unquam) summe
 committentes, conspirantes semper. Hæc qui-
 dem corpora interioris etiam subjecti formas
 ad quascunque natura annuerit oras dirigent,
 atque ibidem pro voto velleque inserunt;
 orantque; hac tamen lege, ut si Planeta diri-
 gens metâ fuerit aliquâ pro tempore simplici;
 naturâ præditus, rem hac ipsa virtute interio-
 rem subjecti essentiam, etiam & formam exte-
 riorem, consimili donabit habitu. Sed si con-
 tingerit motorem proprietates induere duas,
 etiam & res ipsa binas complectetur formas,
 quorum centrum priorum tanquam præstan-
 tior locorum vendicabit, altera superficie insi-
 det. Exempli gratia, Saturnus respectu Aqua-
 rii frigidus & siccus, Capricorni autem calidus
 & siccus est, sed caliditatis & frigiditatis po-
 tior pars erit. Calor igitur occupabit centrum
 tanquam priorem locum, simili modo Jovi vi-
 cinus Sagittarius, Marti Aries, Veneri Taurus,
 Mercurio Virgo erit, qui omnes caliditate con-
 veniunt, & propterea in subjectis idem sunt;
 quibus licet longitudo & profunditas ex dia-
 metro pugnant, medium tamen, latitudo scili-
 cet, extremis communis erit. Nam Saturnus
 calidus

calidus interiùs, frigidus exteriùs, siccitatem
 utrisque contiguam habet: simili modo Mer-
 curius & Venus. Verùm Jovi humiditas fi-
 nes suos copulat, hoc ipsum fit quoque Mar-
 ti. Ex quibus constat ipsorum quoque inferio-
 rum corporum priora tria unius latitudinis
 terrestres, posteriora duo ejusdem latitudinis
 aquaticæ esse. Porro Saturno superficies ha-
 betur Aquarius, Jovi Pisces, Marti Scorpio,
 Veneri Libra, Mercurio Gemini, qui quidem
 omnes pro frigidis reputantur signis, sunt igi-
 tur dicta corpora generaliter longitudine æ-
 què ac latitudine considerata idem. Porro
 prout in diversis caloris gradibus in humidis
 siccisque subjectis agentis variè terminantur
 digestiones, totidem maturitatis generantes
 ordines, sic in frigiditate ratione eorundem
 passivorum affectionumque præsentia dissimi-
 les etiam inferuntur formæ, quæ in causa sunt,
 quòd hæc metallica subjecta, in extremis suis
 consona, secundum magis & minus in comuni
 latitudinis medio differunt, & propterea tan-
 tum suis formis discrepant. Nam prout Jup-
 piter & Venus eadem frigiditatis longitudine
 in sunt, sed in subjectis verè passivis non nisi to-
 to hemisphærio distant, præsertim cum Jovis
 frigiditati humiditas, Veneris verò siccitas
 concurrat, unde formæ in priori ab aqua, in po-
 steriори à terrâ dependet. Sic idem Venus cum
 Saturno longitudine, latitudine & profundi-
 tate unum, differunt tamen formâ, quoniam
 E latitudo

latitudo in Saturno terrestre itatem, Veneris verò ignem respicit : simili modo de cæteris omnibus, non longitudine vel profunditate dissimiles, sed, aut pro latitudine ipsa, aut pro ejusdem cum extremis secundum magis & minus discrepantis, est statuendum, concludendum. Hucusque docuimus metalla non nisi latitudinis quibusdam momentulis distare. Jam alteram quæstionis partem absolvemus. Corpora itaque auri & argenti suam simili modo à propriis motoribus suscipiunt formam, quorum prius est à simplici parente, Sole, nimirum, genitum, Leonem intus & extra fovens, calidum & humidum, frigidum & siccum, unum in omni angulo primoque temperamenti habitu, dispositioneque conformatum, & propterea longitudine & profunditate idem in centro, in superficie & superficie in centro habere creditur: ex quibus colligimus, quod fixatione intus præditum, igne maturitateque caloris in omni parte, angulo & atomo totius gaudere, nihil est aliud quam maturitatem induere, quam perfecte animari. Verum in hac perfectione in his actionibus acquirendis sui gradus sunt, non enim momentulo aliquo aurum in minera oritur, sed à nativo quodam semine & principio certo, quod nos elementum ignis per totum subjectum in actum proportionem dicta mercuriali incitatum pronunciamus. Hoc autem semen, hoc principium, hoc elementum ignis in una eademque etiam materia constituta

tuta non modò omnibus inferioribus dictis corporibus inesse, sed etiam diversis, licet in ipsius tamen, secundum magis & minus, maturitatis gradibus existere dico. Igitur corpora dicta omnia inferiora interioribus suis partibus, gradibus & digestionibus maturitate, & fixatione quadam sint prædita, & per consequens etiam potentialiter aurum sunt, potentialiter animata. Ex quibus rectè consideratis cognoscere licet, inter dicta inferiora metalla & aurum nullam aliam, aut maiorem, quàm maturum & immaturum, esse differentiam. Hæc igitur quĩ cognoscere rectèque applicare noverit, sibi de principio satisfactum certo tali sc, aqua terraq; minerali (quæ non ad temperamenti aurique fastigium modò, sed ad huiusmodi activitatis quoq; feruntur, præstantiam, qua corpora inferiora antecelluntur omnia) instructum sentiat, quod inquam proprietate sua cælestium luminum radios & influxus omnes elicere, ad se attrahere, cæterisque deinde corporibus valeat derivare. Verum de hoc quidem arcano homines varii, quandoquidem & illud diversis sunt adepti mediis, etiam & scripserunt variè, ut quidem illorum volumina non toto discrepare cœlo videantur. Nā hic, quod alter conveniens labori dixerit, negabit, quodque durum magis & absurdum videtur, corpora re ipsa maximèque huic accommoda negotio, non nisi nominatim ab aliquibus, & ex-

pressè repudiantur, quâ quidem in causâ sunt perpetui & molesti errores, ipsis præsertim, qui hanc scientiam assidua lectione & collatione autorum addiscere voluerunt. Imò perpaucci extiterunt unquam, qui hætenus eadem sint adepti, vel Philosophi ullo modo merentur nomen, h. e. certo subactoque; iudicio mediisque; debitis cognitionem hanc ipsam quæsierunt. Neque quilibet, qui misterium hoc habuerit, posterisque deinde transtulerit, est meritò pro Philosopho habendus. Plurimi enim vixerunt, quibus cum materia tum ejusdem disponendi via quædam per manus tradita innuit, qui tamen nec ejusdem aut Physicas rationis ullas, aut principium, aut theoriam caluerunt, & quanquam à sensu cepissent communi, ne causam aliquam, cur cætera metalla aureitate donares, cognoverunt unquam. Sed ut Poëta egregiè dicit:

*Fortunatus, & ille Deos, qui novit agrestes,
Panæque, Sylvanumque senem, nymphasque
Sorores.*

Sichos habere saltem aurum empyricosque dici fortunæ placuit, quorum ænigmata licet de re proposita fuerunt vera, noxia & molesta tamen, quippe quæ ab artis latitudine dignitateque aliena planè ejusdem studiosos longissimè errare fecerint. Nam cum materiam artis universalem modisque eandem disponendi multiplices ignorarunt, non nisi suâ quadam, ut hic plumbum, iste stannum, ille aurum, pro-

ut

ut quidem quisque instructus fuerat, etiam & operis sui methodum pro ipsissimis mysteriis hujus suavissimis nucleis, & habuerunt, & docuerunt. Unde non cætera modò explodentes omnia, verùm egregium & universalem Philosophandi modum unico quodammodo attribuentes ramulo universam arborẽ Philosophiæ, etiam & Hesperidis fructum omnẽ halitibus suæ ignorantie obtenebrarunt planè. Est & aliud genus hominũ, quos, quoniam naturæ rimantur vias rerumque causas summo & studio & labore indigant, dogmaticos aut rationales dicimus, hi probè mediisque, cum legitimis, tum ordinariis scientiam assecuti eandem posteris sub generalibus cognitisque terminis, perque numeri, ponderis, & mensuræ leges quasdam, diversis artificiosè applicatas subiectis, licet obscuris paulò, egregiè tamen & summà cum ingenuitate derivaverunt, quietiam sese mutuo unum eundemque molientes, colentes agrum perceperunt semper. Est & tertium genus, huic per omnia simile, cui idem modus, eadẽ rationes & meta quidem doctrinæ proposita, nisi fortè, quòd lapidè, particularem quandam rem, magis generali cognitioni referendam statuunt, sumentes hac ratione principium Philosophandi ab illo, quod aliis extremum laboris erat. Methodicos hos dico, quibus etiam artem hanc rationalium more memoriæ quoque prodere placuit, à quibus tamen in hoc uno discrepant, quæ in simplicif-

finis notissimisque verbis circa usum applica-
 tionemq; lapidis mysteria intertexunt maxi-
 ma, statuentes in virtute limites esse quosdam,
 virtutem autem ipsam infinitam planè. Poste-
 riora hæc duo corpora metallica esse argentū
 vivum animatum, exque terra & aqua, in qui-
 bus & cætera elementa inhabitant, consistere
 tradiderunt, neque aliquod aliud specificè un-
 quam, quàm Mercurium pronunciarunt, ita
 ut ex quolibet dictorum corporum unam ean-
 demque posse perfici rem, unius & ejusdem in
 genere effectus, quem lapidem dicimus, asse-
 ruerint. Atque exempli gratia, si Saturnus
 partiatur in aquam & terram mediante dige-
 stione nostra, eadem & aqua in terram suam
 reduci possit, consequenter etiam in rubicun-
 dum & constantem pulverem, quo denique
 fermentato fiet lapis, quod quidem opus anti-
 quiores regiam Philosophorum viam appella-
 runt. Est etiam alius & subtilior modus quan-
 do idem Saturnus fuerit per aquam, quam
 menstruum vegetabile dicimus, dissolutus ac
 reductus in quatuor elementa, ad amissimam
 depurata, quæ porro artificio ære copulata
 quoque calcinatione & fermento donato, et-
 iam, & lapis erunt. Tertiò cum Saturni mas-
 sa in argentum transmutata vivum in aquam
 mercurialem fermento & Athanore nostro
 vel majori vel minori confirmatum evaserit,
 eadem & terra projectibilis erit. Quartò ubi
 idem argentum Saturni vivum fuerit Mercu-
 rio

rio auri debito artis more & proportione congrua concopulatum, suisque deinde decoratum coloribus, eundem procul dubio sortietur effectum. Denique extendatur eadem aqua Mercurialis in principia, id est, elementa sua subtiliata, connectantur & conformentur deinde more artificii nostri, non labor fallit, sed lapidem hujus generis optimum dabit. Namq; alius erit ordo, alius modus in corporibus inferioribus reliquis, scilicet Jove, Venere, Martéque, ne quidem in Sole & Luna disponendis, nisi fortè ipsius auri, qui cum non careat fermento, tribus tantummodo subjicitur viis, ut ex his seu metallis unà eadèmq; res unius & ejusdem in genere, virtutis septem supra viginti modis variis, quas quidem antiquiores mansiones Lunæ suæ appellarunt, creari possit. Nam quemadmodum Luna bis decem & septem ferè diebus totum percurrit signiferum, etiam triginta vel non multò plures, reliquis cum quinq; congregitur Planetis, Sic lymphæ Philosophorum mineralis in his dictis 27. positionibus constituta totum peragens metallicum orbem, habitum proprietatèsq; corporum inferiorum omnium induit. Quicunque igitur hac in cognitione suam voluerit feliciter impendere operam, necessariò cum dispositiones, tam cœlorum affectiones omnes, quippe quorum influentiis sublunaria hæc generantur, moventur & disponuntur omnia, percipere oportet, unam atque harmoniam affectio-

nēmque interactiva & passiva solertè prævidere, eam ab affectibus dijudicare modum, atque conjungendi ac separandi extrema, uno quidem vel pluribus concurrentibus mediis, peritè intueri decet. Nam quemadmodum, nullum potest ædificium eximiè præclarum esse, cujus idea absolutè in ipsius Architecti mente haud formata fuit priùs: sic ne in his inferioribus disponendis rebus actio erit certa ulla, quin ab hoc Philosopho ejusdem & media & imaginationes omnes intimò exploratæ priùs fuerint. Etenim qui sapiat quispiam, quid metallum plus, quàm arator crudus (ut, exempli causâ, argentum est) nisi ipsam influentiam Lunæ tanquam & ejusdem motorem directorémque formam statuisset; nisi dictæ ipsius etiam, in qua movetur, sphæræ, quo etiam agatur motu, quisque ejusdem horarius diuturnusque fuerit motus, sapiat; nisi cursu aliquando cur tarda, aliàs velox etiam, quare sæpius latitudine, sæpius autem nulla, (ut quando modum evehentem vel devehentem tenet) gaudere dicitur, perceperit planè; nisi eadem deniq; cur latitudine borealis aliquando suâ, aliàs australis pronuntiatur, dedicerit optimùm. Præterea, si variationes corporum suorum suis epicyclis diversæ fuerint, ut cùm, circa medios versatur transitus mediocri, in consequentia autem circa Epicycli apogæon, in præsidentia atque circa ejusdem perigæon, velocissimò ferri motu cernimus, nonne inde etiam

etiam varios producent effectus. Quinimò
 & stellas easdem erraticas dicemusne alias
 porro, retro alias cieri, alias insistentes cursum-
 quodammodo inhibere, neque affectiones
 consimiles in subjunctis sibi corporibus impri-
 mere etiam arbitramur? Saturnum, Martem,
 Jovémque boreales hodie, cras verò australes
 duplici latitudine sua ab orbita coarctari Solis
 incessu artis percipiemus beneficio. Simili etiã
 modo Jū & Venerē ab ejusdem perpetuo &
 rectissimo itinere, nunc declinando, nunc re-
 flectendo, deniq; derivando, hæc ad Boreã, ille
 austrum versus, nec aliquam inde, si subluna-
 ribus his vel facultatem, vel virtutem inserere
 cogitemus. Absit equidem, omnis enim cor-
 porum coelestium motus sua in instanti tan-
 quàm data causa effectum hic inferlus produ-
 cit suum. Neque Solis nunc compositum, nunc
 æqualem norarunt cursum, nec rationes ad
 unicujusque Planetæ centrum orbemque æ-
 quandum antiquiores illi peritioresque Philo-
 sophi excogitarunt graves, nisi etiam hoc so-
 lo modo, ubi in abstrusissimã totius scientiã
 creaturæ perceptionēque optimè satisfieri exi-
 stimassent. Nec certè parum auxilii Philo-
 sopho adfert occultationes scire & emersiones
 Planetarum certis suis & irrefragabilibus cau-
 sis. Inde enim lumina aperiuntur mentis,
 quo in naturæ mysteria ipsissima, dissolutionis
 & compositionis causas, caloris & frigiditatis,
 denique latebras gradusq; quibus sublunaria

hæc corpora moventur, inque hanc illamque feruntur formam introspicimus penitius: sine qua quidem cognitione nec harum rerum scientia est acquirenda unquam, & cum qua ejusdem etiam peritia oriri debet. Etenim si metalla lapidis nimirum materia nostri subjectum fuerint & harena quo sese Philosophia exercet natura, tum procul dubio à principio posito ad ipsam ab initio destinata rem, lapidem, nimirum, quidam gradus congrui propriis naturalisque suis stabiliendi mediis statuentur etiam, quæ quidem media assero non ita inter hoc vel illud agendum aut fortuito aut ineptè arbitrantur, sed positione & necessitate in materiâ suâ fuisse reperta. Nam prout certa aliqua virtus finita quadam proportionem data congruis debitisque mediis eodem possit in genere multiplicari plurimum, propterea media singula ipsis extremis analogicè composita & destinato fini omnino necessaria erunt. Sic ab aqua & terra minerali, uno eodemque subjecto comprehensis, in quo præcipua forma ordinariè, sincerè & simpliciter illata aurum refert ad aliud corpus minerale, constans ex consimili terra & aqua stabili, in quo dicta forma debeat in proprietate exuberata magis terminari, media intercalaria convenient omnia, hoc est, nativa planè & propria erunt. Sed nihil sese inter talem aquam terramque simplicem mineralè, in dictam aquam & terram exuberatam, nisi quod ejusdem generis fuerit,

aqua.

aqua hæc, quam mercurialem dicimus,ingere potest, quæ cum nec quicquam aliud reperiri valeat; eadem igitur sit extremis datis modium necessarium erit. Præterea, sicut sunt pondus, mensura & numerus à suis similibus ab una positione in aliam translata: sic virtutes animalium, vegetabilium & mineralium suo etiam exercentur genere. Itaque constat, aquam minerali, illud planè instrumentum, quo in mineram descensus fit unicum opificem (cujus sine ope hoc certè magisterium ne nomen quidem haberet unquam) existere. Quam licèt venantur plurimi, reppererunt tamen pauci. Etenim nobilissima hæc lympa haud se sem multis offert, & non nisi Philosophis ancillari libuit. Age igitur quid tandem esse, aut à quibus diductam corporibus dicemus. Quidam volunt Mecurium vulgi mediantibus quibusdam instrumentis ferreis vel figulinis devitreatis, & calore violento, coactâ dici. Alii idem sentiunt, sed calore potius fieri guttulis electis pauculis, rarando sæpius, dissolvi voluerunt: omnes quidem rei uni homines & Philosophastri. Etenim licèt Raimundus tale quid experimentis suis tradiderit, non tamen nisi ab acerrimo hoc ipsum percipietur ingenio. Ille enim eo saltem loco, aquam Mercurialem, huic operi necessariam, prædicare voluit, Mercuriumq; corporum tali quidem candenti vase sæpissime injiciendum, non inde ut aqua elicatur ulla, sed cruditate vi ignis amota
eadem

eadem deinde in ipsâ suâ solutione tractabilior
 esset. Quod autem ad aliam spectat viam à
 Ravilascio, viro monacho cæterisque insinua-
 tum aliis, qui non modò non Philosophi, sed
 ne ullo certè doctiores inter sunt referendi
 pacto, nonnisi diametro toto, cumque ipsa ra-
 tione quidem pugnare assero, quippe tali calo-
 re Mercurius ipse digeretur, inque puritatem
 reduceretur potius, quàm ut se vinculis laxa-
 re suis patiatur unquam. Calor enim minorem
 ad suam perfectionem semper eundem, utpote
 appetentem, promovet, qui quidem calor dis-
 solutioni propterea, quòd exteriorem semper
 naturâ suâ formam in quandam ad ipsius sub-
 stantiæ latitudinem spectantem figuram alte-
 rat, est contrarius. At ut breviter agam, nam-
 que neque unâ, neq; alterâ viâ Mercurius ipse
 vulgi in talem, quam nos exigimus, aquam re-
 redigi, neque mysteria hujus operis prima re-
 ferare valet. Nam licèt suo loco menstrui
 materiam vinceret optimè, hîc tamen vix ali-
 quod reperietur medium, quo in hujusmodi
 quam ars nostra aquam expetit, possit fluere,
 nempe cum conservatione exterioris suæ for-
 mæ, quod hic apprime esset necessarium. Por-
 rò ratione pugnat majora minoribus subjicien-
 da, ut exempli causa: Luna inferior Planeta-
 rum cæteris omnibus habetur passivi loco, è
 contra verò in singulis sub se positis agere dici-
 tur. Anne igitur Mercurius, qui & sphæram
 lunarem continet, ab ipsa afficiatur Luna?
 minimè gentium: multò minus superiora à
 Mer-

Mercurio ipso patientur corpora, à quibus omnibus & Mercurius ipse patitur. Quinimò si Mercurius vulgi dissolutione gauderet, non nisi in ipsam potuit Lunam, tanquam sphaeræ contiguam, suas exercere vires. Sequamur igitur rationem, tanquam ducem optimum, quæ quælibet majus suum continere minus, & aliquid etiam amplius docet, atque ita in hujus doctrinæ exercitio & superioribus ad inferiora tendere, unde sentiemus procul dubio Philosophiam communem hunc Mercurium non nisi pro famulo & servo fugitivo quædam habuisse hactenus. Hujus verò initium operis Saturnum, quippe cujus circulo sphaeræ aliorum complectuntur omnes, assumpsisse, cujus cum virtute plumbum productum sit, & ipsum illud aqua metallorum in se essentiam continere omnem voluit. Nam cum non modò ex ipso Plumbo multis modis, ut & de aliis omnibus (prout superius diximus) lapis fieri possit, sed ipsum etiam plumbum. Illis etiam singulis aqua sua menstrualis erit, neque idem quod plumbo & reliquis menstrum fiet, cujus rationes inferius dicemus paulò. Interim cum hujus menstrui proprietas sit solvere, de hoc agemus.

Est igitur solutio corporis alicujus actio quædam per appetitus vel innatæ Sympathiæ leges inferioris classis, sibi simile in habitum virtutis suæ proprium dirigens. Verùm dignior respectu Saturni forma, maximèque cum cor-
pori

poribus metallicis participans nulla alia est, quàm quæ vegetabilibus inest. Fiet igitur instrumentum Saturnum dissipans ex re aliqua vegetabili. Atque quoniam & illud suis proprietatibus plumbo omnino convenire oportet, æquum etiam est, ut in digniore quodam ordine ac scala paribus virtutibus prædita à Saturno procreetur. Sed proprietates Saturni longissimè in mineralibus à maturitate distant, ac propterea dictum vegetabile etiam maturitatem fugiet. Porro si maturitatis præstantiam sequitur ex necessitate dulcedo, appositè cruditas austeritatem referet. Ac, ut maturitas à calore proprietate ignis, tanquam à sua causa, provenit: sic immaturitas ex sola frigida facultate ipsius aquæ orietur. Ex quibus collectis sequitur; subjectum naturâ suâ ad dissolutionem hanc plumbi idoneam aquam acetosam quandam vegetabilem esse oportere. Præterea cum dissolutio plumbi nihil aliud sit quàm diductio latitudinis suæ ad superficiem, hoc est, ad sensum, quæ quidem latitudo ab extremis amotâ suis in causa est distinctionis heterogeneæ. Ita etiam dissolvens privabitur majori ex parte grossioribus extremis, & tanquam pars quædam intermedia, puritateque prædita, ipsi etiam subjecto certâ proportionè congruâ, effectum faciet. Hoc illud erit, quod Philosophi menstruû vegetabile appellarunt, excogitatum tantummodo à natura ipsa ad plumbum dissolvendum. Sunt etiam alia menstrua

ſtrua à duobus his effectibus, aureitate & ar-
 genteitate, ipſiſſimis auri argentiq; qualitati-
 bus, dicta, in quibus corporibus fixis ſenſibili
 temperamento præditis, & ab huiusmodi ex-
 crementis, quæ cruditati adhæreſcere ſolent, li-
 beris, ac propterea facilioris longè & minoris
 in tractandis laboris, ipſi antiquiores Philoſo-
 phi ſuam navaverunt operam tantummodo
 ex metallis elicienda, quorum prima facultate
 elicienda Aurum & Argentum præditum, ſed
 aurum maxime menſtrum dixerunt majus,
 aliud autem, diſſipatione diſtinctum, argen-
 tum. Saturni menſtrum appellant minus
 quòd ne in auro vires ullas exercere valeat.
 Nam, ut ſuperius diximus, majora minoribus
 dominantur, ſicq; plumbum, ſtannum, & ferrum
 ab ipſius Saturni, Stanni, Martiſque radiis,
 quorum Sphæræ Solis corpus comprehen-
 dunt, producta, facultate ſunt aurum & argen-
 tum ſc. diſſolvendi prædita. Aurum autem
 magis propriè, quippe quod & ipſis ſit corpori-
 bus, quam argentum in natura propriis, ſimili-
 ter cuprum & argentum vivum orbibus genita
 Veneris & Mercurii, & Veneris longiſſimè
 eminet poteſtate prædita argento tantummo-
 do diſſipando quadrant, ex quo craſſiſſimus il-
 lorum error patet, qui argento vivo eom-
 muni vim quandam abſorbendi aurum tribu-
 unt, quod non eſt poſſibile magis, quàm ut or-
 bē Mercurii Sphæra, in quo Sol, ipſe movetur,
 conſtringeretur. Majus igitur menſtrum ſeu
 aqua

aqua, ut volunt aliqui Mercurialis à Luna & Solis positione à natura longissimū est, humiditas Saturni, quæ, licet illud utrumq; dissolvat, lentè tamē, in Jove verò propinquior & acrior est, velociorque in operando motionis, ac propterea in effectū promptior. Mars autem, contiguus Soli cæterisque nobilior in genere, idem magis Soli & Lunæ congruit, deinde ab ipsius loci qualitate nomen proprii & maturi instrumenti, quo Sol maximè movetur, obtinet. Verum si hujus minor orbis amplitudine quam Jupiter & Mars gaudere possit, tum procul dubio & ipsi eodem medianti Saturno in eandem liquefcunt aquam, nec tamen æquè natura Jovis est conjuncta Soli magis Saturni radiis suis, quare ipsam penetrabit Martem. Igitur hominibus iis, quibus cum Sole agere sit cordi, omnino convenit Jovem per Saturnum in aquam Martis, deinde Joviali lympha, Aurum denique cum Martii dissolvere menstruo, sic enim expeditissime leges hujus Philosophicæ mineræ magna possent cum voluptate & commodo exerceri. Porro Solis humiditate, fluet Venus, cujus rore Mercurius etiam vulgi diffundetur. Hic denique Lunam solvet. Nec tamen suspicandum est, corpora remota, ut exempli gratia, Saturnus & Jupiter, propriis suis immediatis virtutibus eosdem posse dissipare. Nam, licet superius diximus dissolutionem corporis actionem esse quandam, quæ per Sympathiæ leges

infer

inferieris classis ſibi ſimile in ſuæ virtutis habitum dirigeret, non tamen eſſe aliter intelligendum, quàm ſimpliciter de corporibus maximè contiguïs. Quorum Saturnus continens Sphæram Jovis Marti ſubjiciur, afficitur & ipſius etiam Mars virtutibus, mediante Jove. Verùm cùm natura Martis aptiſſima ſit diſſolvere Solem, etiam & Saturnus, iſdem præditus virtutibus, hoc ipſum faciet, non tamen naturâ ſuâ propriâ, ſed contingenter, hoc eſt, quia Martis etiam natura in ipſo continetur Saturno. Hoc de cæteris omnibus in genere eſt intelligendum. Hucusque menſtrui noſtri triplicis, corpora ipſa metallica in ſua principia propinquâ, ſc. aquam & terram, diſſolventis docuimus ſcientiam. Nunc, quid ſit, metalla in materiam magis remotam, hoc eſt, argentum redigere vivum, & ſtrenuè dicamus. In qua re Aſtologi plurimum dicunt venenolum vereor; ſed audi, malitioſe Aſtologe, audi, inquam, nos etiam aliquando & Synodos diametròſq; Planetarum, ſyzigias periodicas & veras innuemus: ſed ad propoſitum. Pone Venerem ſubjectum (hoc eſt cuprũ) in quo operari volueris, memor deinde eſto, conari te partem in naturâ ſuâ centròque propinquam ſuo ſenſibus exponere: Quare igitur, quo ſigno Horoſcopante & eadem orietur Venus, reperiſ, in fallor, Taurum in gradibus 5. ſupra 10. angulum orientis calcantem, refer deinde oculos ad oppoſitum aſcendentis, & videbis ſcor-

pionem in iisdem gradibus , cuius Martis superficies, naturâ frigidâ & siccâ, terne virtutem referens, obijcitur. Hæc in margine nota. Tertio cardine cœli, 10. nimirum domum, inspicere, ibi enim Leonem & latitudinem senties. Sed Leo animal erit Solis, qui quidem prior in datis angulis & medium necessarium erit. Sequere igitur tu naturam ducem , eodémque modo res tuas inferioris Astronomiæ compone, hoc est, sume aquam menstrualementis auri, eandémque acuatam bis, terte ab ipsâ terrâ seu calce ferri paulatim corpori instilla Veneris, in calcem prius communem & aliquantulum calefactam redacta, quod deinde in momentulis paucis in Mercurium sua sponte fluet, uti ars hæc nostra postulat, videbis. Sol hac etiam regulâ, Leone ascendente, Saturni oppositum habebit in Aquario, cuius superficies imitatur naturam aquæ his erit tanquam medium in medio cœli tentorium & domicilium Martis. Similiter tu sume aquam plumbi exaltatam prius hac terra ferri, ad dissolvendum solem, & sic deinde de cæteris. Nam & hoc modo universa minera reducetur in naturam secundæ suæ mixturæ & proportionis. Sed, ne nimium Kellæ: Nam jam summa procul villarum culmina fumant, Majorésque cadunt altis de montibus umbræ:

Modus conficiendi Lapidem

Cum Aqua & Terra.

Postquam gummi destillatur debito modo

vas

vas in quâ terra inerat, amovendû ab igne est
antequam frigescet, imò, quamprimùm omnis
elapsa fuerit aqua, quam menstruum vocamus:
hoc facere satius & melius erit. Quo facto
rumpatur protinus vitrum paulò altius luto il-
lo quo fundus ipse tegitur. Hæc ratione nigra
illa terra sua sponte incendetur, seque calcina-
bit mirificè, quod secretum quidem non.
Philosophi literis committere voluerunt
unquam; saltem dixerunt lapidem nostrum
semetipsum calcinare, abluere, dissipare multi-
plicare, perficere & multiplicare posse. Dum
verò terra hæc instar vivi carbonis incensa
fuerit ab artifice, est aliquoties ferrea aliqua
spatulâ movenda, ut omnes illius partes bene
& perfecte calcinentur. Habito deinde sub-
tilissimo cribro terra subtilior, quamprimùm
frigida aliquantulum fuerit, est à Saturni gru-
anis separanda optimè. Hinc porrò in ovum
Philosophicum posita prior omnis aqua est sine
omni destillatione, addenda, etiam cum hac
cautione, ut ovum protinus hermetice sigille-
tur. Hac ratione omnis aqua absorbetur pro-
tinus à terrâ suâ, & hoc est illud secretum ma-
ximû, Philosophorû in hoc opere, qui docue-
runt horam nativitatis infantis, id est, aquam,
non debere permitti sed conjungi protinus suo
proprio lacte, id est, fermento. Hic est ille dra-
co, qui devorat caudam suam: hi sunt serpen-
tes illi in gurgite Saliaticio, quorum alter alas
habet, id est, aqua, alter sine alis dicitur, scilicet
terra: hic est lapis ille divinus, qui ex se est, &

in se paratur, & semet tingit, & fermentat, multiplicat, hoc est illud opus, quod nec frater fratrem docere voluit, sed reliqua sigillato ore ponatur in Athanor, & digeratur gradibus, ut nostis, vel in minori Athanor per lampadem, nam transivit per omnes alterationes & colores. Consideretur igitur avis nobilis, id est, infans. Avis illa nobilis est homo, qui Sole in Ariete existente natus est, h. e. mense Martio, cujus tunica, id est, secundina est ab obstetrice excidenda, & hæc appellatur homo Martis, in cujus electione est considerandum, debere sumi ex minerâ suâ non corruptâ, id est, ex foemina & juvene, hæc à materiâ sepelitur in terra non modò, sed in sterquiliniis, & viis publicis, nam omnes habent hoc & à viris maxime celant, & ut Philosophus ipse dicit, est in itineribus inhumatus. Quòd sit hæc materia, de qua Philosophus loquitur, principio proximicapitis, quod de practica instituitur, liquidò patet, Ubi dicit: Res igitur ista, quam omnes habent &c. non est majus secretum, filii mi, sub cœlo datum hominibus, quàm hoc, in quo cum ad metalla tum etiam ad sanitatem humani corporis mera, imò omnia fiunt. Nam per omnes, ut vidimus, transit colores tam admirandos, ut nequidem exprimi valeant. Solvitur in aquam in tribus diebus in Athanore & est perfecta minera in animalibus Sulphuris albi & rubri. Vidimus aliquando quòd dentes ex medicîna creverunt hominibus in-

sum-

summa senectute. Ripleus in portis suis de hoc admirando lapide sic dicit : Memento hominem esse nobilissimam creaturam in compositione terræ, quam Deus unquam creavit, in quo est quatuor elementorum proportionatorum per naturam neutralis Mercurialitas, quæ omnino nihil constat produceretur arte ex sua minera ; nam nostra metalla nihil aliud sunt, quàm nostræ duæ minere nostræ Solis & Lunæ lucidæ, ut Raymundus sapienter notat. Ratio illius operis, quòd in turri superiori aliquando posui. Primū fiat aqua Mercurialis Lunæ, scilicet: Accipe aquā fortē è Sale & Vitriolo more communi factam, hanc rectifica, ter vel quater, (omnis enim talis aqua sine rectificatione frequenti inepta est) in hac aqua dissolve uncias duas Lunæ purissimæ, atque deinde solutionem in balneo ad viginti dies digere in vase pellicano. Exponatur deinde in retorsam & pellatur in balneo Aqua fortis. Hoc opus est iterandum, donec aqua ejiciens instar fontanæ aquæ fuerit. Adde deinde tantundem recentis aquæ, atq; per omnia facito ut prius, ut argentum illud possit cum igne contra naturā, salvā & auctā suā humiditate, debite calcinari. Amoto omni liquore per vehementissimum balnei vaporem solum collige, & in quinque uncis albæ aquæ menstrualis nostræ solve. Circula deinde per mensem, deinde expone cautē à fecibus, & distilla menstruum, manebit in fine Oleum Lunæ. Quod si non adhuc perfecte

lixatum fuerit, addatur nova aqua menstrualis, & tracta opus, quousque in liquidam & puram substantiam transeat. Hæc dicitur aqua nostra menstrualis Lunæ. Eodem modo solve auri unicam in aquâ regis, factâ per rectificationem aquæ fortis à sole combusto, digere per 20 dies, deinde frequenter separa, & appone aquam, donec tenuis fuerit: ultimò novâ aquâ solem bene liquidum facito, ut fundatur instar ceræ in laminâ, sume deinde menstrui vel olei nostri quatuor unicam, & dissolve dictum aurum, terendo ita in vitro bene clauso in balneo 20. dies, tunc erit aurum optimè lixatum, hic est masculus & foemina naturâ in hoc opere, quæ concopulari debeant per aquam antimonij. Destilletur itaq; Regulus Antimonij & Mercurius sublimatus, ut solet fieri, atque inde fiat Aqua viscosa, quæ fervido balneo est rectificanda à suis fecibus bis, vel, si volueris, per arenam septies. Hujus aquæ sumantur tres partes, aquæ Lunæ duæ, Solis verò una pars, ponatur in ovum Philosophicum, hac cautione, ut secundæ partes sint vacuæ, una verò repleta. Digere deinde per duplicationem circuli, ut nostis, sicque evadet in magisterium verum ad transformandum Mercurium in aurum.

Facillima via tincturam faciendi.

Sume Unciam unam auri, & solve in aqua regis, deinde separa omnem aquam fortem per calorem cinerum, huic materiæ super-

superfunde bonam partem vel quantitatem spiritus Saturni, colorabitur statim multum. Totam hanc solutionem pone in Retortam, & separa spiritum lentissimo colore. Hanc deinde superfundes auro, ut prius, & post duas horas amove, atque lento calore à soluto separa: hac ratione acuetur spiritus, & illustrabitur radiis solaribus. Aurum verò possit fundi & in usum communem redigi, nam ulterius non inservit huic operi. Dictū spiritum pone in pellicanum cum una Uncia Mercurii vulgi septies sublimati, claude porrò pellicanum Hermeticè optima cerâ, & in vaporario colloca, stétque modico calore, post quinq; aut sex septimanas incipiet Mercurius dissolvi, & mirabile dictu, sublimari in superficiem aquæ, quæ nigerrimo & rufo colore tingetur deveniens in putrefactionem profundam, sicque postmodum unâ cum Mercurio coagulabitur hæc quinta essentia in pulverem albissimum. Admodum est vas ad Athanor capitello vel cooperculo ad pellicani formam fabrefacto, ut in pulverem flavum, deinde nigrum, digeratur magnam facies projectionem.

Ratio conficiendi auri potabilis.

Duplex est conditio auri potabilis. Altera quæ elixir dicitur, qui est lapis in oleum traductus: altera per Saturni oleum rubrum exuberatum super calces auri. Omnes aliæ rationes & viæ Alchimistarum ineptæ, & à proposito

nostro longissimæ sunt, nam quicquid redigitur in corpus, hoc ipsum crudum & indecoctum erit. Natura enim bonum in melius per alterationis medium transfert. Sed hoc aurum, quod ab ipsis tractatur, neque alterationem passum est, neque solutionem Physicam, in melius igitur non deducitur; sed ad propositum: ubi dicam de ultimâ viâ, scilicet de solutione auri ad medicinam. Prior verò longiori experimento obtinetur. Habito itaque, ut in priori doctrina superius docetur, oleo plumbi, circuletur per 40. dies in fimo, vel vapore balnei. Deinde in Retorta pellatur donec plus quàm media pars traducta fuerit elevata, deinde in retorta animadvertes separationem quandam fieri, nimirum albâ & cristallinâ in fundo residenti aquâ, oleo verò supernatante, separa oleum illud, & se pone aquam, quoniam non est usui, bis, terve oleum hoc destillabis lentissimè, animadvertendo an aquæ adhuc aliquid inerit, cum verò liberum & purum videris adhuc circula ad triduum, & deinde rectifica, sic perfectum erit. Interim cum hæc fiant, sit tibi uncia auri communis purgati, quod amalgababis cum 12. partibus Mercurii, bis sublimati, & revivificati. Atque more usitato evaporato Mercurium, extenabitur tuum aurum & in pulverem inpalpabilem redigetur. Hunc pulverem, & calcem auri liberam planè ab omni Mercurio, pones in pellicanum, & superfundes oleum dictum, digerendo ad duodecimum

cimum diem. Deinde infundatur hæc solutio in retortam lucidam planamque, & ab omni lapide libera (nam colorabitur nimirum rube- dine) atque in balnei vapore tepente separa omne oleum, donec gummi spissum & aureum infundo residet, desicca deinde aurum, & calci- na in igne sicco, atque cum eodem oleo dissol- ve, ut prius. Hac ratione transferetur in gummi, quod est potabile, & nulla unquam ratione in- corpus reducibile. Porro præter hunc modum nullus est sub cœlo alius dissolvendi Physicè corpus auri, de quo Ripleus, vir & Philosophus omni æternitatis honore dignus, sic scripsit:

*Phæbi natura super omnia corpora pura,
Æthera fœcundat, miscet, maturat, abundat,
Pestes pessundat, nutrit, trahit, æthera mundat,
Dulcorat roses, fluidos desiccatur humores,
Mollit & indurat naturas de-bene-purat,
Omnia quo crescunt, quo tetra micante viro-
sunt.*

*Hic vires in lauro, scincillans ridet in auro,
Petras insignit, & fulgida corpore gignit.*

Virtutes plures Phæbi si noscere cœres,

Saturni soboles, ejusque ferat tibi proles. &c.

Dissolvatur nimirum puratum prius rectè in aceto destillato, perque triduum diligenter & sæpius agiretur, destilletur deinde filtro, & evaporetur ad spissitudinem, sicque in gummi evadet cujus libras XXIV. habere opus est, quibus paratis vitro, cujus margo docebit for- mam, tres include & in arena lento quidem ca- lore destilla, cum verò eâ facilitatis ignis non.

movebitur ampliùs, adde carbones aliquot atque ingeniosè sensimque humiditatem elice, donec deinde fumum album in alembicum ascendere senseris. Quo viso magnum applica recipientem, eundemque quanta poteris dexteritate & peritiâ claude pannis, atq; amplioribus contine in aquâ frigidâ quam ad manus habere debes, submersis atque appositis eadem à calore defende. Interea ignem eodem semper statu fovebis, ne citiùs forsan materiam & nimium urgeat, spiritusque hac ratione copiosius in recipientem intret, quàm resolvi possint, unde vasis ruptio, nec sine artificis periculo consequitur. Cum verò tardiùs guttulas fluere animadvertis, auge sensim ignem, sub finem tamen noli carbonibus parcere, nam calor exigitur vehemens. Hac ratione omni ex prædictis XXiiij libris humidate collectâ eandem porrò per vas pelicanum unum atque alterum in lentissimâ tepiditate balnei circulari facies, habito deinde longissimo vase, quod tibi margo depinget, materia in eodem primum posita lentissimo porrò destilletur balneo, hinc enim exhibit aqua quædam, quæ ut spiritus vini ardet, estque homini aër. Hanc ad partem serva, nam cætera elementa non æquè in eodem pelluntur vase; infundantur igitur in retortam amplissimam longamque, balneoque educetur, donec deinde oleum quoddam inter destillandum separari atque (in ipsius retortâ adhuc interim existente phlegma-

gmate) supernatare animadvertes, quod non nisi per infundibulum, more separandi oleum ab aqua usitato, distingues, hoc oleum proposito nostro solummodo convenit, diciturque oleum Mercuriale, in quo solem dissolvere de-
bet. Sed convenit hoc oleū pellicano primū. lentōque calore subtiliare, deinde rectificare semel atque iterum. Hæc est præparatio fœminæ seu aquæ Mercurialis veræ. Nunc dispositionem masculi, id est, auri dicamus. Corpus igitur auri purum putum tractum in Mercurium, vel secundum viam Philosophorum communem, vel mediante terra damnata cum instrumento Trycitreck per horæ, ut solet, spatium agitetur. Quorum prior modus sic fieri solet: Habito Saturni menstruo, cujus compositio ex tabulis Saturni liquidò patet, Jovem calcinatum in cochleari ferreo, ut moris est, & subtilissimè cribratum in pulveres redige, quos cum dicto Saturni menstruo solves, solutum verò semel atque iterum rectificabis, cui addes crocum Martis tenuissimū. Hic protinus tepiditate balnei liquecet in aquam sub-
rufam, separa menstruum fervore aquæ eousque donec guttulæ descenderunt rubræ, mutatōque recipiente pelle liquorem Martis subrufum, quem iterum atque iterum rectifi-
carifacies. Jam verò dissolvens acuendum erit. Sume itaque nigram plumbi terram, ni-
nij scilicet tui, in fundo vasis post extractio-
nem aquæ vitæ, seu spiritus, Saturni residentis,

eandemque, si per aliquot horās calcinaveris, flava fiet, huic paratum Martis liquorem infunde, atque eundem destillatione semel atque iterum separa, qua ratione acuetur. Nunc verò aurum subtilissimè pulverisatum habere necesse est, quod non nisi menstruo Martis acuato, & calore balnei tepente applies, sic enim in Mercurium momentulis paucis redigetur. Hujus verò Mercurij octo in vitrum lotones injicies, hanc tamen lege, ut vas formæ margini affixæ quadret, cujus idem Mercurius octavam partem occupabit. Porro fornaculæ humiliori arenâ repletę applicetur, singulisque septimanis augeatur calor, hac enim ratione in 40. diebus præcipitabitur. Hæc est præparatio auri tui: nunc verò ad constructionem & fermentationem deveniemus. Sit tibi in promptu ovum figuram marginis representans, cujus tertia pars capiat 8. lotones olei dicti Saturni præparati. Quibus duos lotones auri tui præcipitati impones, statimque sigillata vitro Athanori lampadis applies, ubi in paucis horis aurum absorptum planè & dissolutum cernes. Tepiditas deinde primum, à 40. diebus nigrescere incipiet, atque eodem calore per omnes nigredinis species transibit. Augendus est deinde calor per duplicationem circuli, sicque inducit & albedinis variationes omnes: eodem etiam modo imitanda est & lampadis regimen, ut flavescat ultimò atque calore errare haud facile erit, in qua materia rube-

rubedine fulgebit summâ, aptâ deinde projectione, si prius per 24. horas fervido calcitur igne, ubi in fundo pixidis lucida & nigerrima reperietur terra, quam damnatam dicimus. Virtute hujus redigetur in instanti omne metallum in Mercurium. Nec immemor esto hâc amovere cruditatem hujus Mercurii superficialem per agitationem Trycistroctt, cujus formam in sequentibus delineavimus.

Modus multiplicandi hic est. Sume oleum Saturni, paratum ut prius, atque eodem modo & pondere solve partem lapidis, quo prius solvisti aurum, deinde clauso vase digere, ut prius perficiatur in sex mensibus, repete secundo, multiplicabitur in tribus mensibus. Hoc tertio fiat, omnes in spatio unius mensi colores induet: quarto tractu duabus septimanis rotam perficiet; quinto septimanâ; sexto tribus diebus fiet. Ulterius propter nimiam subtilitatem non possit sic multiplicari, sed principium ad aliud est. Finis Tractatus Kellei.

Secretum de 4. aquis perfectionis.

℞. Vitriol. iij lib. aluminis Rochæ (extracto phlegmate) ij ℥. Salis nitri lib. i. f. aqua fortis cum spiritibus suis, & est aqua simplex primi gradus. Secunda aqua perfectionis. ℞ Supra dictæ aquæ i. lib. & solve in ea uncias quatuor Salis armoniaci, & quando est solutum aqua recipit alium colorem, resolvit solem, & est aqua secunda. Tertia aqua, ℞. Supradictæ aquæ uncias viginti, Mercurii sublimat, uncias octo bene

bene triti, misce simul, claude bene, mitte in
 cineres calidos, & solvitur Mercurius, & est
 aqua tertiæ perfectionis, & quando lamina æ-
 ris imponitur recipit colorē Lunæ. Hæc aqua
 facit flammam albam & fætidam, à qua est ca-
 vendum. **Quarta aqua.** 4. aquæ supra dictæ
 Mercurii sublimat. mitte in vitrum bene clau-
 sum, in fimo equino 14. diebus, mutabitur co-
 lor ejus in glaucum & flavum non perfectum,
 tunc destilla per cineres leni igne, aquam vi-
 vam, & habebis lac virginis. Prima aqua sol-
 vit Lunam, calcinat Mercurium, denigrat cu-
 tem, & est 1. gradus: secunda aqua dissolvit
 aurum & Mercurium, & sublimat Sulphur, la-
 vando ipsum in superficie aquæ, colorat cutem
 hujus citrino colore & est secundi gradus. Ter-
 tia aqua perfectionis laminæ æris imposita re-
 cipiunt colorem argenti & coagulat in aëre fri-
 gido, & reducit omne metallum ad suam pri-
 mam materiam. Quarta aqua perfecta omnia
 corpora calcinata pulverisata vel limata ad
 primam materiam reducit, & vocatur aqua viva
 & clara, & est ponderosa, & vocatur virginis
 Lac, & est acuta, fortis & amara, & fit & est
 aqua vitis sapientum, & moderatrix, per quam
 omnia corpora reducuntur in primam mate-
 riam, & si gutta una cadet super Venerem, per-
 forat ipsam, & permittit fastigium album, &
 famigat, & congelatur per se, & similitudinem
 albedinis cristalli habet, quando destillatur,
 nam destillatur ad modum aliarum aquarum,
 quia

quia guttæ ejus vadunt unâ illuc, alterâ illuc;
 & ita aqua non operatur in corporibus metal-
 lorum, sicut aliæ aquæ fortes, sed omnia cor-
 pora imposita reducuntur in primam materi-
 am, quia ista aqua in destillatione & putrefa-
 ctione est munda ab omni corrosivitate Sul-
 phuris, & est reducta in spiritum meliorem, quia
 amplius nō possunt solvere corpora in aquam,
 & non habet in se turbidum, neque fæces, nam
 per ultimam destillationem perdit omnes im-
 mundities, & purgatur ab omni metallitate
 ferri, quia omnia metalla, etiam & cuprum, re-
 tinent aliquam partem ferri in se, & color hu-
 jus est cælestis coloris. R. de quocunque cor-
 pore limato & calcina cum sale trito bene simul
 & lava cum aqua calida & sale. & desicca, post
 imbibere ipsam calcem cum oleo Tartari ad 2.
 digitos, sigilla, mitte in fimum ad 8. dies ad pu-
 trefactionem: post recipe de vitro, effunde o-
 leum, calcem exsicca in lento cinere, post mit-
 te calcē in aquam vivam, quæ est aqua quartæ
 perfectionis, & videndo convertetur calx illa
 in Mercurium, & fac vitrum stare in materiali
 calore usque quò calx convertetur in Mercu-
 rium. Postea evacua cautè aquam in aliud vi-
 trum, & remanebit Mercurius calcis impositæ,
 qui est corporalis, & non spiritualis sicut alius
 Mercurius, & hunc Mercurium corporalem
 recipe de prædicto vase vitreato, & lava cum
 aquâ calidâ & sale communi, & desicca: post
 exprime per pannum, & si remanet aliquid per

modum amalgamæ in dicto panno, mitte iterum
 in aquam vivam, donec vertatur in Mercurium
 viventem, & hoc fac toties, donec totus Mer-
 curius pertranseat per pannum, ex ista aqua.
 Mercurius corporalis est magistralis, nobilis
 perfectionis, & non communis. Signa hujus sunt:
 Primò, quia in cursu suo non est sicut Mercurius
 simplex: secundò quando, ponitur super corpus
 non fixum in igne, quantum se extendit, tan-
 tum fixatur corpus illud, & per supra dictum
 modum potest fieri de Mercurio corporali quan-
 tum vis. Multiplicatio Mercurij corporalis sive
 magistralis. Si vis scire multiplicationem magi-
 stralis seu corporalis Mercurii. Si fecisti marcas
 duas de dicto Mercurio corporali, (quæ duæ
 marcæ sunt uncia viginti de nostris, & una
 marca de tali cotta sunt 15. lotones, & 3. lotones
 sunt uncia duæ de nostris) tunc recipe lotones
 8. de limatura corporis firmissimi (quæ octo
 lotones sunt uncia quinque, & tertia pars un-
 ciæ, & sit mundissimum & bene tritum, & R.
 in duplo de Mercurio corporali ad illud pon-
 dus, & fiat amalgama terendo, donec bene mi-
 sceatur, & efficiatur sicut pasta mollis, & illud
 amalgama dividitur in tres partes, vel in quotvis, & mit-
 te in bociam, & accipe partem unam corporis calcina-
 ti, & partes tres Mercurii corporalis & bene simul
 amalgametur, & pones cum aliis 12. partibus amalgamæ,
 & misce bene simul totum Mercurium, qui remansit, &
 permitte stare in bocia, in cineribus calidis, quousque
 tota materia convertatur in Mercurium, & sic procede
 quosque volueris, Nam multiplicare potes Mercurium
 prædictum (de quocunque corpore fuerit) in infinitum,

THEATRUM ASTRONOMIÆ TERRESTRIS.

S Anè multi in hac arte conscripti reperiuntur libri, qui diversa tractantes ingenia doctorum Virorum, circa compositionem Lapidis Philosophici dies noctesque operam navantium, suis allegoriis, ænigmatibus, parabolis, similitudinibus obtundunt & enervant, cujus rei nulla alia causa est, nisi multiplicitas ac diversitas nominum unam eandemque rem significantium & declarantium. Quapropter constitui in animo, omnem difficultatem ænigmatum priscorum Philosophorum in hac parte scribentium referare, enodare & enucleare. Primò ostendam inventores & restauratores hujus inclytæ artis. Secundò conversionem elementorum unius in aliud, & qua ratione prædominatur elemento, ex quibus procreatur materia metallorum. Tertiò, ostendam affinitatem homogeneam metallorum in visceribus terræ procreatorum: præterea qualitates in metallis inter se concordantes & contrariantes secundum puritatem & impuritatem Sulphuris & Mercurii, insimul mixtorum; ex quibus concludendum metalla cum ex Sulphure & Mercurio vivo sint à natura composita, suppeditare

G

re

re nobis posse materiam primam ad Elixir. Quartò, Præparationem aquæ Mercurialis. Quintò conversionem Mercurii præparati in terram Mercurialem. Sextò, Exaltationem aquæ Mercurialis. Septimò, Solutionem auri per aquam Mercurialem. Octavò, præparationem aquæ seu Lunæ Philosophicæ. Nonò, conjunctionem Solis & Lunæ. Decimò, nigredinem, seu caput corvi, qua mediante fit vel solutio, vel copula Solis & Lunæ. Undecimo caudam pavonis. Duodecimò, Tincturam albam. Decimo tertio, perfectum rubrum Elixir. In omnibus igitur, siue maximis, siue minimis Divinum implorare debemus auxilium, cum hæc scientia non sit nisi perfecta inspiratio Divina & arcanum Dei gloriosi, qui solus habet potestatem dandi & diminuendi artem hanc secretissimam, cui vult. Sat enim scio hanc sibi neminem posse usurpare, nisi eum, cui Deus ipse contulerit, qui Solus vel obscuritatem horum mysteriorum illuminat, vel claritatem obfuscet, ut neque planissima quis intelligat, nisi ab ipso illuminatus fuerit, neque obscurissima quoque consequatur, si ab ipso illustratus non fuerit. Sed, ad propositum rediens, describam in primis possessores & inventores hujus Divinæ artis, qui ante & post diluvium artem chemicam invenerunt & instaurarunt,

CAPUT I.

*De inventoribus & restauratoribus
hujus artis.*

Primus igitur inventor hujus artis, consensu omnium Philosophorū, per revelationem, vel inspirationem Spiritus Sancti Adam extitit, qui ante & post lapsum præfagivit mundū per aquam esse renovandum, vel potius castigandum. Hoc ipsum factum est, ut ejus successores duas lapideas tabulas erigerent, quibus omnes artes naturales à principiis suis insculperunt certis characteribus, ut arcanum hoc posteris etiam innotesceret. Noah postmodum, transacto diluvio, in Armenia tabularum unam invenit, sub quodam monte, dicto Ararath. Alii verò instauratorem hujus inclytæ artis Hermetem Trismegistum extitisse prædicant, qui omnium sapientissimus & ter maximus sui temporis est dictus propterea, quòd omnem mundanam sapientiam ac triplicem sapientiam calluit; quid, quòd etiam qui hanc tenuerunt artem filii vocabantur Hermetis? De hoc viro, teste Bernhardo, Trevifano Comite, legitur in Scripturis, ipsum intrasse in vallem Ebron, & ibidem invenisse Lapidèas tabulas septem, quibus in sculptæ, priusquam inundatio fieret aquarum, septem artes liberales fuerunt, quia ante & post diluvium, vixisse fertur, & designatur Noah fuisse; Postmodum hæc ars in Persiam, Ægyptum, nec

non Chaldæam in quædam irrupit. Hæc igitur ars Cabalistica ab Hebræis, à Persis Magia ab, Ægyptis Sophia dicta, unâ cum Theologiæ in Scholis tradebatur, cujus noticiam Moses, Abraham, Salomon & Magi ab Otiente ad Christum venientes habuerunt: Quapropter Magi ac Sophi nec non Cabalistæ dici voluerunt. Magia utique suam originem ex Divino Ternario & ex Trinitate Dei duxit. Etenim creaturas omnes hoc ternario Deus insignivit, ac digito suo hunc Hieroglyphicum characterem ipsis insculpsit, ut nil etiam in rerum natura valeat assignari, quod hoc dono Divini Ternarii careat, quodque oculariter hoc ipsum non demonstret. Ternarius enim cum Magico quaternario perfectum septenarium producit, multis arcanis dotatum notisque demonstratum. Et cum quaternarius in ternario quiescit, oritur hæc in Horizonte Æternitatis, totumque vinculum cum Deo nobis exhibet. Ad hæc etiam accedunt vires & operationes creaturarum omnium, & usus earum, suis arcanis signis, characteribus, & figuris insignitarum, ut in eis vix minimum punctum occultum relinquatur, quod non examinatione pateat. Quandoquidem ubi denarium ascendunt, eorum fit ad unitatem regressus. In isto concluditur arcano omnis occultarum rerum sapientia, quam Deus cum verbo suo, tum creaturis manuum suarum palam fecit suis hominibus bonæ voluntatis, ut verum ejus haberent

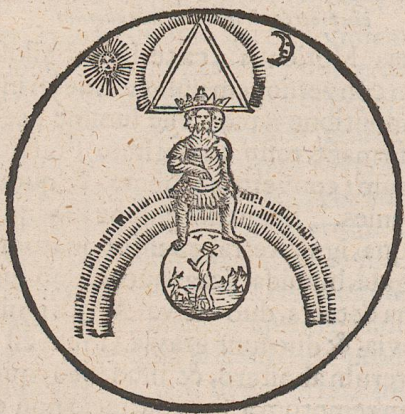
berent notitiam. Et hæc est figura quæ sphæ-
ra cœli nuncupatur: quæ quidem sphæra con-

p. 101

lis. Quintus viridis cum signo venens. Sex-
tus, flavus, viridis, albus & rubeus cum signo
Mercurii. Septimus argenteus seu griseus cum
signo Lunæ, infra flavus.

Pedes habebat impositos globo terrestri, in
quo erant animalia & montes, cum homine

berent notitiam. Et hæc est figura quæ sphæra
coeli nuncupatur: quæ quidem sphæra con-
tinet in se figuram vel circulum, qui circulus
Deitatis vel Divinitatis Trinitatem in unitate
sitam repræsentat.

Deus triceps cum corona & triangulo in capi-
te, circumcirca iris, in summo Sol & Luna.

Insidebat iridi, cujus primus color erat ni-
ger cum signo Saturni. Secundus obscure ba-
dius cum signo Jovis. Tertius ruber cum signo
Martis. Quartus viridis & flavus cum signo So-
lis. Quintus viridis cum signo Veneris. Sex-
tus, flavus, viridis, albus & rubeus cum signo
Mercurii. Septimus argenteus seu griseus cum
signo Lunæ, infra flavus.

Pedes habebat impositos globo terrestri, in
quo erant animalia & montes, cum homine

albo & badio, cui oculi erant ligati, ovum stabat intra pedes.

CAPUT II.

De conversione Elementorum unius in aliud, & quavatione predominatur elementum elemento, ex quibus procreatur materia metallorum.

GEber, Morienus, cæterique Philosophorum conversionem unius elementi in aliud in compositione lapidis esse summè necessarium affirmant, teste auctoritate Philosophica dicentium; converte elementa, & quod quæris invenies. Elementa quippe sunt quatuor; Aër, aqua, ignis, terra; qualites quatuor, calida, frigida, humida, sicca; quorū duo sunt passiva, aqua & terra, duo activa, Aër & ignis. Duo sunt levia, & duo sunt gravia. Unum est in medio, alterum ab altero, & illud ideò, quia contrarium remotum à suo contrario non coadunatur nisi per medium; sic calidum & siccum per se conveniunt, quoniam in nullo contrariantur ad invicem, & ideò ex illis exultat elementum aëris; neque etiam contrariantur insimul frigidum & siccum, ex quibus generatur elementum terræ, neque frigidum & humidum, ex quibus congregatur elementum aque; sed calidum & frigidum non coadunatur, nisi per medium, videlicet siccum, quoniam per se nolunt simul stare, cum unum obtundit aliud propter suam contrarietatem; Ideoque calidum & frigidum congregat & disgregat homogenea

genea dissolvendo & coagulando : sed humidum & siccum aggregatur & disgregatur constringendo & humectando. Simplex & generatio & naturalis permutatio est elementorum operatio. Nam gignunt calidum frigidam vincentia materiam, cum vera vinciuntur agentia, liquet, quia secundum partem violentis & indigestio fit, quare patet res universas per calidum & frigidum, & simpliciter generari & naturaliter permutari. Necesse igitur est ut elementa sint unius generis, non diversi; aliâs actionem & passionem non haberent ad invicem, cum unum non tangeret alterum. Considerando igitur diligentius naturæ progressum in metallorum procreatione, quibus propriam admiscet materiam, quam Philosophi vocarunt agens, quia se ipsam non producit, hoc est suos effectus non demonstrat. Idcirco natura in procreatione metallorum, postquam creavit materiam, id est, Mercurium vivum, tanquam sagacissima proprii adjungit agens, videlicet terræ mineralis quandam speciem, unctuosam & pinguem, in cavernis terræ mineralibus longa decoctione inspissatam, quæ communiter vocatur Sulphur : Mercurius autem communis Philosophorum non est propriè metallum, sed principium & origo metalli. Quapropter Mercurius est metallorum materia; Sulphur verò forma; Sulphureitatem capio pro omni calore naturali in materiam Mercurialem, tanquam in subjectum sibi aptum

& conveniens formam metalli imprimene
quamvis hæc de re diversi diversa sentiant.

Rupes nigra, cui instabant in summo Satur-
nus niger, Jupiter, Rex albus & blaudius.
Mars ruber miles, Sol solari capite, rubea tho-
race, Venus viridi peplo, Mercurius galea-
tus vestitutu rubro, viridi, albo, flavo, purpu-
rer, ocreis nigris, alis flavis rubeis blaudiis. Lu-
na alba & nigra.

In rupe in campo nigro stabat Mercurius
varicolor, & Luna cum signo ☿ supra caput,
adscriptum Hermaphrodita, ad latera utrinq;
Mercurius, Sulphur. Quatuor Elementa ex
ex quatuor angulis aspirabant in locum, ubi
Mercurius erat cum Lunâ.

CAPUT III.

De affinitate homogenea metallorum in visceribus terra procreatorum, præterea qualitates in metallis inter se concordantes & contrariantes, Secundum puritatem & impuritatem Sulphuris & Mercurii insimul mixtorum, ex quibus concludendum metalla, cum ex Sulphure & Mercurio sint à natura composita, suppeditare nobis posse materiam primam ad Elixir.

JAm satis conversiones elementorum ex quibus successive materia metallorum originem ducit declaratae sunt. Nunc verò de natura metallorum & de materia menstrui fætentis in medium afferre non gravabor. Luce enim meridiana clarius constat, Planetas septem esse dies septem, metalla septem, & operationes septem; hæc & illa nota sunt. Et hæc ab illis denominantur ob influentiam & participationem inter se mutuam. Unde primò notandum est, quòd principia mineralia, in mineralibus sunt Mercurius vivus & Sulphur. Ex his procreantur cuncta metalla & omnia mineralia, quorum multæ sunt species & diversæ naturæ, secundum puritatem & impuritatem prædictorum duorum, scilicet Mercurii & Sulphuris, pura & impura metalla generantur. Aurum siquidem est corpus perfectum ex Mercurio puro, claro, rubeo, & ex Sulphure mundo fixo rubeo, nõ adurente, generatum, & nullum habet defectum. Luna verò est corpus mundum, purum, ferè perfectum, ex Mercurio puro, fixo, claro, & albo, &

de tali Sulphure procreatum, & deficit ei pauca fixatio, & color cum pondere. Stannum, est corpus mundum, imperfectum, ex Mercurio puro fixo, & non fixo, claro, albo, in suo manifesto, & rubeo in suo occulto & de tali Sulphure procreatum, & deficit ei sola deco- Plumbum autem est, corpus immundum & imperfectum, ex impuro non fixo, terreo foeculento, albo, in manifesto & rubeo in occulto, & ex tali Sulphure adustibili procreatum, & deficit ei puritas & fixatio. Venus seu Cuprum est corpus immundum & imperfectum ex Mercurio impuro non fixo terrestri adurenti, rubeo, non claro, & ex tali Sulphure procreatum, & deficit ei fixatio & puritas cum pondere, & abundat colore impuro, & terrestritate adurente. Mars sive Ferrum est corpus immundum & imperfectum ex Mercurio impuro nimis fixo, terrestri, adurenti, albo & rubeo non claro & ex simili Sulphure generatum, & deficit ei fusio, puritas & pondus, abundat plurimum Sulphure fixo immundo & terrestritate adurente. Haud secus natura transmutat elementa in Mercurium vivum, & Sulphur primam materiam. Nam quicquid fuerit in dicta operata materia, nil aliud inde resultare poterit quam forma metallica, natura enim non potest introducere aliam materiae formam, ea sola, ad quam finaliter est destinata dispositaque, cum à materia omnium metallorum una & eadem est determinata
omni.

omnino & non multiplex apud naturam. Necessario ergo illa determinata materia eadem erit similiter, & apud artem & multiplicæ.

Erat rupes colore nigro; cui instabant manibus junctis planetæ. i. Saturnus niger, decidens. Jupiter, Mars, Mercurius, versicolor, Venus cum viridi peplo, Luna & Sol. In rupis interiori nigro loco stabat Senex cum ligone und riß ein Stück vom Felsen/ unde cadebat Saturnus, post ipsum quasi mortui jacebant Jupiter, Saturnus.

CAPUT IV.

De preparatione terræ Mercurialis.

SCire convenit, ex omnibus metallis perfectam medicinam confici posse, quæ reliqua metal-

metalla in aurum & argentum transmutare possit, præterea tum ex perfectis metallis per separationem elementorum debitam Sal naturæ, vel æs Philosophorum, à quibusdam Libi, Philosophicum vocatum, artificis industria conficitur, sine quo opus Philosophicum ad finem perducere non potest: Arsenim præsupponit rem aliquam à natura sola creatum, in qua præstat auxilium ipsi naturæ, & hæc arti.

Vitrum instar urinalis stabat in circulo stramineo cui inerant Mercurius, Mars, Saturnus, qui jacebant in dorso, Senex Venerem & Jovem injecturus erat, post senem in nigra rupe stabant Luna, & Sol in summo.

CAPUT V.

*De preparati Mercurii conversione in terram
Mercurialem.*

p. 109 r.

Mons

CAPUT V.

*De preparati Mercurii conversione in terram
Mercurialem.*

Metalla, quemadmodum superius dictum
est, continent in se salem, ex quo mediante
igne & Sagacitate artificis aqua elicitur, quæ
aqua Mercurialis, lac virginis, Lunaria, ros
Majalis, Leo viridis, Draco, ignis Philosophi-
cus à Philosophis nuncupatur. Hanc aquam
Mercurialem aquis fortibus corrosivis compa-
raverunt. Quia sicut aquæ compositæ ex Sa-
libus, atramentis, alumine, euprosis, Sale ar-
meniaco, corroderunt metalla, & eandem divi-
dunt & separant ab invicem; ita etiam spiritus
seu aqua Mercurialis corpus suum solvit, & tin-
cturam ab eo separat, de quibus latius in se-
quenti.

Mons

Mons erat pictus, cui instabant multæ arbores, ad radices Sylvæ erat Leo flavus, quem fugebat Leo viridis.

Furnus, cui inerat cucurbita, ex qua blaudii serpentes ascendebant in alembicum, qui in receptaculum colligebantur, quod Senex tunicatus tenebat quasi ablaturus.

CAPUT VI.

De exaltatione aquæ Mercurialis.

Variis ac diversis involutam tenebris & noctis caligine Leonis vel Draconis viridis compositionē, emanantis à septem Planetis, antiqui Philosophi tradiderunt & adumbrarunt, ut vix tempus vitæ humanæ sufficere valeat eorum scripta referare & enodare, cujus compositionem ad unguem calamo facilius, quoad potero, perstringam. Procedit enim hic per subtilissimas influentias decurrentes in elementa, & dein in cœlis sua materia sparsa, in nubibus habet suum ergastulum, & iterū interram suam cū aqua pluviali & fumo albo descendit, recipiens in se vim superiorum & inferiorum, nutritur à proprio corpore, alas & caudam dentibus corrodingo, quoque totum corpus intret in caput, & in eo permanet sempiternè. Hic est thesaurus omnium Philosophorum sapientum absconditus & incorporealis, ad quem nemo pervenire potest, nisi per traditionem à magistro, vel revelationem à Deo, qui, cui vult, suâ divinâ bonitate revelat.

Senex

Senex stabat ad vitrum, instar urinalis, in quo Draco viridis, qui devorabat serpentes blaudios. Supra Draconem erat signum. Mercurii flavum, blaudium, nigrum, viridi, rubrum. Supra urinale erat Draco viridis caudā mordens. Juxta urinale viridis Leo vorabat ex dorso rubei Leonis, ut sanguis stillaret. Superiūs erant sylvæ & montana.

CAPUT VII.

De Solutione Solis per aquam Mercurialem.

NOtandum præterea, quòd non sit tinctura, nisi in auro. Id ipsum quoque ex parabola Comitis Bernhardi facile intelligi potest, qui introducit balneum fontis ingressum Solem se veste aurea primò omnium exuere. Quemadmodum enim aquila inter aves, Leo inter bruta animala, Salmo inter pisces, Sol inter Pla-

Planetas, sic aurum inter metalla principatum obtinet. In eo enim est tinctura rubedinis & albedinis, quia tingit, transformat & illuminat omne corpus. Est enim Sol creatus ex subtilissimi Mercurii vivi substantia, & ex substantia Sulphuris mundi, & puræ rubedinis, fixi, clari, & à natura sua mundati, & tingentis, continens in se animam, quæ forma auri & fermentum Philosophorum à nonnullis vocatur, quæ forma vel anima auri calore suo materiam suppositam digerit, tingit, potentialiter in materia sua (nam sola anima humana introducit ab extraneo materiæ suæ) necessariò hæc anima dans formam ab auro non aliunde petenda est, qua mediante oritur lux diei: sed aurum corrumpere, solvere, volatilizare ad generationem sub conservatione suæ formæ deducere, hoc opus, hic labor est.

Sol erat in nubibus, & iris circa ipsum rubricolor maximè & Leo viridis mordebat Solem facie, ut sanguis stillaret. Senex tenebat manu urinale, in quo erat aqua rubra, cui insidebat albus aliquis alatus ad umbilicum usque, ex urinali evolabat Draco viridis, qui Solem stantem in rupe cum Lunâ invadebat mordens faciem, ut sanguis inde sub Dracono flueret in urinale. Sub rupe nigra erat Draco viridis, cui cauda erat abscissa, quique alas suas admorderet.

CAPUT VIII.

De Præparatione terra, seu Luna Philosophica.

Dissoluto corpore auri, vel separatâ animâ à corpore, corpus Lunare suo conveniente menstruo irrigandum, reverberandum, evacuandum, toties repetendo, quoties opus erit: toties, inquâ, donec corpus lene fuerit, subtiliatum, evacuatum, contritum, mundatum, solutum, coagulatum, quod non igne vulgari sed Philosophico fieri debet, donec aperte videas, nil amplius superesse quod dissolvi queat. Nisi enim Luna vel terra ritè præparata & ab omni anima sua evacuata fuerit, non erit habilis & disposita ad recipiendam in se semen solare. Quanto enim diligentius terra à sua fœculentia & superfluitate terrestri depurata & mundata fuerit, tanto majori energiæ ac potentia in fixatione sui fermenti existet; Hæc

H

terra

terra sive Luna Philosophica dicitur basis vel truncus, cui inferendus erit furculus Solaris. Hæc terra cum aqua sua putrescit & mundificatur : calor enim agens in siccum causat albedinem. Azot & ignis Latonem, scilicet terram abluunt & mundificant & ejus obscuritatem ab eo penitus eripiunt, de quibus suo loco tractabitur.

Ignis erat structus sub sole qui urebatur, & fumus magnus ascendebat, senex habebat urinale, in quo erat Luna in dorso cubans tanquam in subnigris undis, ex vitro volabat Draco viridis in ore habens Lunam umbilicotenus, prioribus pedibus stabat in rupenigra, sub rupem Draco viridis jacebat mortuus in dorso.

III
CAPUT IX.

De Coniunctione Solis & Lunæ.

De Coniunctione plurima coniunctionis

p. 114

V
inu
con
nen
pri
lis
for
ab
dat
eni
ten
est
ru
Me
hal
tur
ist
fui
tur
lid
du
ac
te

tena inordinata
nulla qualitas primo & per se potest agere.
Omnis actio enim ad formam, tanquam ad

H 2,

sub

CAPUT IX.

De Conjunctione Solis & Lunæ.

VEteres Philosophi plurima conjunctionis genera posuere, sed evitando prolixitatem inutilem ac vanam, dico teste Marsilio Ficino, conjunctionem nil aliud esse, quam copulationem separatarum qualitatum, seu adæquationem principiorum scilicet Mercurii & Sulphuris, Solis & Lunæ, agentis & patientis, materiæ & formæ. Itaque habita terra virginea seu scæmina ab omni sorde & superfluitate originali munda, dandus illi est maritus sibi conveniens; si enim masculus cum scæmina conjungitur per temperamentum mediante spermate, necesse est, ex menstruo generationem fieri. Invenierunt sua indagazione Philosophi purissimam Mercurii substantiam, quæ pro terra & materia habetur, circa quam Sulphur naturæ seminetur, ut in ea putrescat & loco matricis habeatur ista terra, in qua mulieris semen conservatum sui viri semen expectans, quo invicem uniantur & commisceantur inseparabiliter, uno calidum & siccum, aliud verò frigidum & humidum, ut humiditate & frigiditate unius, calor ac siccitas alterius contemperetur, & certo tempore erumpet seminatum de potentia materiæ informam specificam, in actum. Nam, nulla qualitas primo & per se potest agere. Omnis actio enim ad formam, tanquam ad

substantiam pertinet. Etenim est principium
quoddam efficiens.

Oppositio. Sol rubicundissimus pictus stillans sanguinē in urinali senex ex alio urinali effundebat sanguinem & puerum alatum in urinale, quod stabat in Stramine, & habebat in se Lunam cubantem in dorso in undis subnigris, è regione solis urna picta erat radios vel guttas albas stillans in urinale, in monte picto stabat phoenix pectus mordens ex quo sanguis, quem pulli excipiebant, sub monte rusticus erat seminans agrum.

C A P U T X.

*De nigredine seu capite Corvi qua mediante fit
vera solutio vel copula Solis &
Luna.*

SEcunda conjunctio constat ex tribus scilicet
ex

ex corpore, spiritu & anima donec inter se
conveniant; quem ternarium deberemus re-
ducere in unarium. Nam sicut anima
debet esse vinculum spiritus, sic etiam corpus
animam sibi connectere opus est, quod fieri ne-
quit, nisi præcedat putrefactio, putrefactio-
nem corruptio nulla enim res potest meliorari
nisi prius ejus forma penitus destruat. Ejus
judicium est color niger & odor foetidus. Ca-
lor enim agens in humidum generat nigredi-
nem, quæ nigredo est signum perfectæ com-
mixtionis materiæ cum forma specifica. Nam
solutio & putrefactio cum foetido odore in-
cipiunt & continuè crescunt usque ad sum-
mum, & ideo caput corvi toxicum vel vene-
num mortificans dicitur. Hic odor magis in-
tellectu quam sensu percipitur. Et hæc nigredo
præcedere debet albedinem; incipit enim pu-
trefactio à principio simul cum solutione, sed
nondum completa est putrefactio, quando
materia tota in aquam est soluta, sed postea
completur. Et in hac perfectione lapidis ite-
rum melius solvitur, quam prius fuerat solu-
tus, quia quanto plus augetur & operationes
continuantur, in tanto plus lapis subtiliatur.
Totum ergo magisterium consistit in putrefa-
ctione, quia si putridum non fuerit, ad nil de-
veniet.

Conjunctio.

Sol niger.

Luna nigra.

Senex cum libro in manu stabat ad fornacem.

Sol niger in vitro

Post fornacem ager erat viridis hordei ex terra pullulantis.

Pavimentum (fornacis) nigrum.

CAPUT XI.]

De cauda pavonis.

Res ergo secundum Philosophos, cujus caput est rubrum, pedes albi, oculi nigri est magisterium, quare liquet ex precedentibus, quod principium hujus operis est caput corvi, ipsum similiter putrefieri est necessarium, quia nihil unquā fuit natum, nec crescens nec animatum, nisi primo in putredinem abierit.

Si

Si enim putridum non fuerit, fundi non potest,
neque solvetur, si verò solutum non fuerit ad
nihilum redigetur, Liquet ergo necessariam
esse putrefactionem ad omnem generationem.
Putrefactio tamen hæc non est sordida neque
immunda, sed est commixtio terræ

&
to
be
ju
cu
ni
hu
ov
mo
di
qu
qu
se
m
in
tic
pe
ec
no
gr

P. 118

Si enim putridum non fuerit, fundi non potest, neque solvetur, si verò solutum non fuerit ad nihilum redigetur, Liquet ergo necessariam esse putrefactionem ad omnem generationem. Putrefactio tamen hæc non est sordida neque immunda, sed est commixtio terræ cum aqua, & aquæ cum terra per minima, donec corpus totum fiat unum. Coquendus igitur erit rubeus masculus cum sua candida uxore simul junctus, quousque utrumq; coaguletur in siccum, quia nisi fuerit siccum, colores diversi minime apparebunt. Nam agente siccitate in humiditatem, incipit hortus Philosophicus in ovo florescere diversis ac variis coloribus inmodum caudæ pavonis, quales operantem videri nunquam in vita sua contingit. Nonnunquam apparebit vitrum obductum intus auro, quod quidem indicium est mariti seminis in semen conjugis actionis, id est, Sulphuris spermatis in Mercurii menstruum & mutux unius in alterum actionis, altercationis atque mixture. Deficiente postea sensim humiditate per exsiccationem successivam ejusmodi flores coloresque transibunt in pellucidam albedinem, usque dum ad ordinatum à naturâ sibi gradum perveniat.

Senex stabat juxta fornacem, utraq; turris
 erat aperta, urinale erat versicolor, post fornacem
 erat hordeum spicas producens.

CAPUT XII.

De tinctura alba.

ECce jam materiam, modum operandi &
 regimen ignis detexi, nunc verò de albifi-
 cando & rubificando lapide sensim progre-
 diar, à nigredine verò ad albedinem veram
 per longum tempus pervenitur, administran-
 do huic operi ignem convenientem successive
 tamen, ne materia urgente vi ignis vas diffi-
 liat. Sciendum præterea quod quando Mer-
 curius dealbatur, fit Sulphur album Philoso-
 phorum incombustibile, continens in se vene-
 num, quod splendore alabaastro haud dissimile
 est.

est. Hoc opus vel regimen operis continua-
tur in uno vase, & in uno igne scilicet calido
& humido (id est, igne ipsius materiæ & ele-
mentari) Donec solvatur sæpius & iterum co-
aguletur ac inspissetur in massam clarissimam,
albi vel nivei coloris quæ in frigido coagula-
tur in modum gummi duræ. Hæc tamen
decoctio continuanda est quousque aquila vi-
vificetur (alii vitrificetur) & fiat lapis cri-
stallinus, fundens, tingens, coagulans Mer-
curium cæteraque metalla imperfecta in ve-
rum argentum. Hæc tinctura vel Elixir al-
bum dicitur etiam à Philosophis lac virginis,
aqua perennis & aqua vitæ, quia propter sui
fixionem perfectionemque albi coloris corru-
scat sicut marmor, regina alba nuncupatur,
quæ aucto igne Regia mulier in Regem poten-
tissimum evadit, albedinem sensim in flavum
croceumve colorem terminante, ac deinceps
in rubicundissimum rubini splendorem.

Hæc Albus

Albus rex sedebat in throno sub pedibus habebat Lunam, quinque Planetas scilicet Jovem, Venerem, Martem, Mercurium, Saturnum, qui sedebant in genibus. Ager flavescens hordeo pictus. Fornax & post fornacem Senex, qui inspiciebat carbonem, in urinati erat Luna plena.

CAPUT XIII.

De perfecto rubeo Elixir.

Xiphilinus ceterique Philosophi in eo conveniunt, quod albedo necessario precedere debeat rubedinem. Sicut enim non potest fieri perfecta rubedo, nisi precedat albedo; similiter non potest fieri citrinum de nigro, nisi prius fuerit album; teste Rosario dicente, nil potest fieri aurum, nisi prius fuerit argentum. Unde
qui

qui scit convertere aurum in argentum, scit
etiam convertere argentum in aurum. Au-
rum autem non potest fieri argentum, nisi prius
fuerit corruptum

p. 122 l.

api-
nfi-
on
lo-
sat
er-
is,
s,
e.

...atus aditabat fornaci, cuius al-
te ra turris erat aperta, in alterius urinali erat
Sol p u r pureus.

Rex

qui scit convertere aurum in argentum, scit etiam convertere argentum in aurum. Aurum autem non potest fieri argentum, nisi prius fuerit corruptum, quando autem corrumpitur, fit nigrum, de nigro autem non est transitus ad citrinum nisi per album; ita ex albo non emergit vera rubedo, nisi per citrinum colorem. Calor namque agens in humido causat nigredinem, agens autem in sicco, si praesertim calor continetur incessabilis & assiduus, apparebit vera albedo, ex albedine citrinitas, & ex citrinitate permanens actingens rubedo emergit.

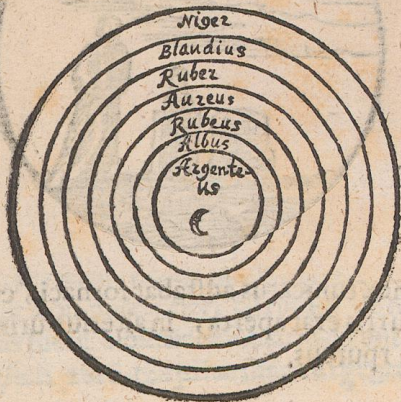

Senex tunicatus adstabat fornaci, cuius alte ra turre erat aperta, in alterius urinali erat Sol purpureus.

Rex

Rex tanquam pontifex purpurea veste sedebat in throno, habebat sub pedibus Solem & Lunam, flectebant genua Luna, Venus, Mars, Mercurius, Jupiter, Saturnus, post regem stabat aperto capite senex.

1. Niger circulus. 2. blatidius, 3. ruber 4.
aureus, 6. rubeus, 6. albus, 7. argenteus cum
signo Lunæ.

p. 124

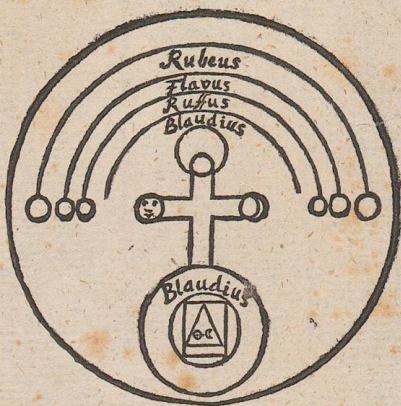
vu

dr:

ctu

fac

1. Niger circulus. 2. blaudius, 3. ruber 4.
aureus, 6. rubeus, 6. albus, 7. argenteus cum
signo Lunæ.

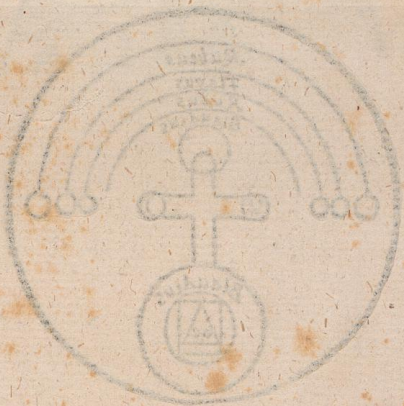

Circulus niger, albus, blaudius, rubeus flavus, rufus, blaudius, in cruce Sol & Luna.

Infra circulus blaudius, in cujus medio quadrangulus ex rubeo, blaudio, nigro & albo factus. Triangulus ex nigro blaudio, & rubeo factus in cujus medio Sol & Luna.

F I N I S.

1. In hoc orbe...
2. In hoc orbe...
3. In hoc orbe...

1. In hoc orbe...
2. In hoc orbe...
3. In hoc orbe...
4. In hoc orbe...
5. In hoc orbe...

FINIS

